

БЕЛАРУСЬ У СУПРАЦОЎНІЦТВЕ З БРАЗІЛІЯЙ РАЗЛІЧАЕ ВЫЙСЦІ НА ФЕДЭРАЛЬНЫ ЎЗРОВЕНЬ

Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з Прэзідэнтам Бразіліі Луісам Інасіу Лула да Сілвам, перадае БЕЛТА.

«Мы хацелі б, каб вы далі даручэнне сваёму ўраду, міністрам, каб і яны зацікаўлена паставіліся да нашых прапановаў, і мы знайшлі б агульныя падыходы на федэральным узроўні», — падкрэсліў кіраўнік беларускай дзяржавы, звяртаючыся да бразільскага калегі. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што Беларусь бачыць для сябе вялікае поле дзейнасці ў Бразіліі, асабліва ў сувязі з той праграмай развіцця сельскай гаспадаркі, якая прынята. Як адзначыў Прэзідэнт, для Беларусі важны своеасаблівы глэдзішчы, з якога пачалося б супрацоўніцтва. І ім стаў штат Гаяс. «Гэта значыць, мы прыйшлі да вас, у Бразілію, праз ваш цэнтральны рэгіён». Ён лічыць важным зробленая першыя захады ў такім супрацоўніцтве, наколькі, калі Беларусь ісці ў Бразілію маштабна, то яна згубіцца на гэтых блізкіх прасторах.

Супрацоўніцтва з бразільскім штатам Гаяс стане своеасаблівым плацдармам для пашырэння гандлёва-эканамічных сувязяў з Бразіліяй. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з губернатарам штата Гаяс Алсідэсам Радрыгесам Філью.

«Бразілія — гіганцкая краіна па сусветных маштабах, і мы, вядома ж, не разлічваем наладжваць усёабдымнае супрацоўніцтва, — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы. — Скажу шчыра, калі будаваць такія планы, то мы на такой прасторы можам згубіцца». Прэзідэнт падкрэсліў, што галоўнай мэтай было выбраць асноўны напрамак у гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве. «Нам трэба за нешта зацікавіць, каб з гэтага плацдарма мы маглі пашыраць наша супрацоўніцтва настолькі, наколькі гэта магчыма», — адзначыў беларускі лідар. Ён лічыць, што ў гэтым плане Беларусь пашанцавала. Краіна намяціла ўзаемадзейненне з вялікім штатам Бразіліі, насельніцтва якога складае амаль 30 млн чалавек, з вялікім ВУП і вельмі развітай эканомікай, якая мае патрэбу ў тых таварах, якія вырабляе Беларусь.

Звяртаючыся да губернатора штата Гаяс, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Я вельмі разлічваю, што вы дапаможаце нам не проста ў наладжанні адносінаў паміж нашым штатам і Беларуссю, але і разабрацца ў Бразіліі, паведаўце нас у супрацоўніцтве з Бразіліяй». «Нам вельмі важна не зрабіць тут памылка», — дадаў Прэзідэнт. Ён запэўніў у выкананні беларускім бокам усіх абавязаваных і ў вырашэнні любых узнікаючых праблем. У сваю чаргу губернатар штата, успамінаючы свой візіт у лютым гэтага года ў Беларусь, расказаў, што ўся дэлегацыя была «ўражана ўбачаным у Беларусі і прыемна здзіўлена гасціннасцю, уласцівай народу». Ён таксама лічыць плённымі сустрэчы з беларускай дэлегацыяй. «Упэўнены, што яны прыйдуць у рэальныя справы і дадуць канкрэтны рэзультат», — сказаў губернатар. Тавараварот паміж Беларуссю і Бразіліяй у 2009 годзе склаў \$568,3 млн.

Прамая лінія

ШТО ТРЭБА ВЕДАЦЬ, КАБ ЛЕПШ БАЧЫЦЬ?

Як захаваць здароўе вачэй пры сучасных зрокавых перагрузках? Што рабіць, калі зрок пачаў падаць? Ці ўплывае спадчынасць на востры зрок? На гэтыя і іншыя пытанні адкажа кандыдат медыцынскіх навук, дацэнт кафедры афтальмологіі БелМАПА Галіна Раманаўна СЯМАК.

«Прамая лінія» з яе ўдзелам пройдзе СЁННЯ з 15.00 да 16.30 па нумарах 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21.

ПРАДАЦЬ КАРОВУ ВЯСКОЎЦУ ГАСПАДАРКА МОЖА ТОЛЬКІ ПА САБЕКОШЦЕ ЖЫВОЙ ВАГІ...

Са сваёй бядой на «гарачую лінію» патэлефанавала наша чытачка з вёскі Дамавічы Чэрвеньскага раёна. Сапраўды, як інакш назваць праблему вясцоўцаў, калі датчыцы яна каровы-карміцельцы.

— Выраслі мы памяншаць сваю рагулю. Апошнім часам хварэе, два гады не пакрывае, каго ад яе малако? Звернуліся ў раён у нарыхтоўчую арганізацыю, даведзліся, што за карову найвышэйшай укормленасці вагой каля 450 кілаграмаў нам могуць заплаціць да 4 тысяч рублёў за кілаграм жывой вагі. А калі зусім дакладна, дык 3600, — даводзіла нам сутнасць справы заўнічка. — Мы з каровам абодва працуем у сельскагаспадарчым прадпрыемстве, дык і карову вырасцілі прыбдаць у сваёй гаспадарцы. Чаму так? Па-першае, зараз не восень, прыватнікі не вельмі кідаюцца прадаваць сваіх рагуль. Па-другое, ранейшы вопыт куплі каровы ў такіх прадаўцоў асабіста для нас быў не вельмі ўдалым: не змоглі мы прызывацца да чужой жывёлы, быў невядомы выпадак, калі тая рагуля ледзьве мяне не забіла. Таму і прынялі рашэнне набыць карову ў гаспадарцы, дзе працуем. Напісалі адпаведную заяву, дзе папрасілі прадаць нам яе па дзяржаўных закупачных цэнах. А нам адмовілі: галоўны бухгалтар патлумачыла: прабачце, па дзяржаўных цэнах не можам, для насельніцтва — толькі па сабекошту жывой вагі. А той сабекошт — 7 тысяч рублёў за кілаграм. Восі і лічыце: за колькі мы нашу рагулю зможам прадаць на-рыхтоўчыцкай, і за якія грошы потым давядзецца набыць новую, калі карову нам не прадуць па дзяржаўных закупачных цэнах...

Па каментар мы звярнуліся ў Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання. Выслушавшы сутнасць праблемы вясцоўцаў, нам патлумачылі наступнае.

— Усе сельскагаспадарчыя прадпрыемствы ў падобнай сітуацыі павінны карыстацца Інструкцыяй аб асаблівых фарміраваннях закупачных цэнаў на прадукцыю сельскай гаспадаркі, зацверджаную міністэрствам эканомікі і сельскай гаспадаркі і харчавання, яны паведамлілі нам спецыяльна. — Галоўная сутнасць яе ў тым, што пры рэалізацыі прадукцыі не павінна быць стратаў для прадпрыемства, іншымі словамі, гаворка ідзе пра свабодны дагаворныя цэны. Рэалізацыя прадукцыі можа весіцца па закупачных цэнах, але не ніжэй за ўзровень яе сабекошту. Так што, даючы адказ вашай заўнічцы, галоўны бухгалтар сельскагаспадарчага прадпрыемства ні ў чым не памылілася.

І ўсё ж заўнічкі можа быць шанец набыць рагулю па больш прыёмнай для іх цане. Праўда, трэба ведаць, што пра гэта напісана ў калектыўным дагаворы. Калі там занатавана, што для працаўнікоў або для ветэранаў гаспадаркі прадугледжаныя льготы ў частцы набыцця сельскагаспадарчай прадукцыі па зніжаных коштах, тады можа будзе скарыстацца такой магчымасцю.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Жывая зямля

АПОШНЯЕ ПАЛЯВАННЕ НА ВАЙКА

На вайку, як правіла, палююць на снезе. Свежым, бялюткім, як чысты аркуш паперы. Егерская служба Дэйсненскага лягаса да палявання рыхтавалася грунтоўна. Некалькі дзён запар высочвалі воўчую зграю, што яна робіць шкоду лясным насельнікам, разбіралі на снезе забытыя адбіткі лап. Здавалася, нарэшце выйшлі на шэры, але зваруха зацвершыла воўчыя сцежкі і зноў даволна пачынаць нанова пошукавую працу. І зноў яго гевы з леснікам адпраўляліся на далёкія прасекі, туды, дзе можна перамяшчацца толькі пехатою і, у лепшым выпадку, на лыжах. І сярод звярных слядоў зноў «чыталі» дакладны — воўчы Аднавалася імклівае набліжэнне цягла і сіноптыкі прагназавалі дажджы, адкладаць з паляваннем не было куды. Паляўнічыя спешна абсыджалі лясны квартал, дзе мог залегчы звер (а гэта па перыметры чатыры кіламетры), і толькі ў прыцемках вярнуліся з лесу.

СТАР. 3

Радзіма Івана Мележа прыме да свята новае аблічча

Паважаныя сябры! Штогод у першую нядзелю верасня наша краіна адзначае нацыянальнае свята — Дзень беларускага пісьменства. У гэты дзень мы аддаём даніну павагі нашым продкам, якія стварылі фундамент адукцыі і пісьменства, усім, хто на працягу стагоддзяў шанаваў і нёс у свет цудоўную беларускую мову, хто ўпрыгожваў айчынную і сусветную культуру сваімі бессмяротнымі творами.

Сталіцай XVII Дня беларускага пісьменства ў 2010 годзе стануць Хойнікі. Гэты непаўторны край узгадвае народная пісьменніца Беларусі Івана Мележа, які на ўвесь свет прославіў родную зямлю сваёй «Палескай хронікай».

Каб Дзень беларускага пісьменства прайшоў на самым высокім узроўні, запрашаем усіх неабыхавак людзей прыняць удзел у яго падрыхтоўцы. Вялікі златар патрабуе добраапаўрадаванае Хойніку: неабходна рэканструяваць даўнячую бібліятэку, Дом культуры, гарадскі парк, былою панскую сядзібу, дзе неўзабаве будзе адкрыты краязнаўчы музей. У горадзе з'явіцца скульптурныя кампазіцыі герояў твораў Івана Мележа. Асабіста мы запрашаем узяць удзел у дабрачыннай акцыі тых жыхароў Хойнікшчыны, якіх лёс раскідаў па розных кутках нашай краіны.

Свае грашовыя ахвяраванні можна даслаць па разліковым рахунак 3632401190110 у фойяле 326 ААБ «Беларусбанк» МФО 151501685, г. Хойнікі, вул. К. Маркса, 4. УНН 400057081. ОКПО 04063463.

Створым свята разам!

Гомельскі аблвыканкам,

Хойніцкі раблвыканкам.

Днямі ўначы падмарозіць, а ў выхадныя першыя навалыніцы і да плюс 18

На гэтым тыдні ў Беларусі ўсталяюцца вельмі няўстойлівае вясновае надвор'е, паведаміў начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага гідромэтрэцэнтра Дзмітрый РАБАЎ.

Тэмпература сёння ад плюс 2 градусаў на поўначы краіны да 11 цяпла ў паўднёвых раёнах. На паўночным захадзе месцамі кароткачасовы дождж. У сярэдзі і чацвер тэрыторыі Беларусі трапіць у зону павышанага ціску, таму ўначы пахаладае ад мінус 5 градусаў да плюс 1, удзень — 6—13 цяпла, на паўднёвым захадзе да плюс 15 градусаў. У сярэдзі невялікі даждж кацяючы ўдзень на паўночным усходзе краіны. А ў чацвер усталяюцца цудоўнае сонечнае надвор'е.

Аднак у выхадныя дні надвор'е ўжо сапусцець. 3 поўдню кантынента да нас завяне актыўны цыклон. Таму амаль паўсюдна пройдуць дажджы, часам даволі моцныя ліўні, а ў дзень месцамі першыя вясняныя навалыніцы. Тэмпература ўначы плюс 3—9, удзень — 9—16 градусаў, на паўднёвым усходзе — да 16—18 цяпла. Чакаецца, што сярэднясутачная тэмпература на выхадныя будзе на 5—10 градусаў вышэй за кліматычную норму.

На жаль, у апошнія дні сакавіка і ў пачатку красавіка зноў пахаладае. Тэмпература ўначы будзе дасягаць мінус 1—6 градусаў, а удзень — ад 1 маразу ў паўночных раёнах, плюс 4 у цэнтральных, да 6—11 цяпла ў паўднёвых раёнах.

Сапраўды цёплае надвор'е ўсталяецца ў краіне ў другой дэкадзе красавіка, калі ўначы будзе 1—6 цяпла, у трэцяй дэкадзе — плюс 4—9 градусаў, удзень — 10—15, у апошнія дні месяца да 20—22 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

Паводка «прыплюсоўвае» ўзроўні рэк да 2,5 метра за суткі

За мінулыя тры сутак актыўны крыгалам пачаўся на рэках Нёман, Вілія, Прыпяць каля моста Любанскага, Гарынь побач з вёскай Малая Вікаровічы, Друць (прыток Дняпра), Проня (прыток Сажы), а Піна і Ясельда (прытокі Прыпяці) ачысціліся ад лёду, паведаміла ўчора начальнік гідралагічных прагнозаў Белгідромэтрэцэнтра Марына НАГІБІНА.

Паводле інфармацыі па стане на 22 сакавіка, па ўсім працягу Заходняй Дзвіны, Дняпра, Бярэзіны і Сажы ледастаў, месцамі з праталінамі і рэшткавымі закрывамі; паўсюдна з'явілася вада на лёдзе, які пацяпаў. Таўшчыня лёду на рэках басейнаў Заходняй Дзвіны складае 37—64 см, Дняпра — 40—43 см, Бярэзіны — 34—41 см, Сажы — 23—43 см. На Мінскім моры, Вілейскім вадасховішчы і возеры Нарач захоўваецца суцэльнае ледзяное покрыва таўшчыняй 50—64 см. Цяпер на ўсіх рэках краіны растуць узроўні вады. Сутачная інтэнсіўнасць — ад 1 да 98 сантыметраў, а самая моцная, у памеры ад 115 да 255 см, — на Заходняй Дзвіне каля Верхнядзвінска, яе прытоку Дзісне побач з Шаркоўшчынай і Віліі каля вёскі Міхалішкі. На рэчцы басейна Прыпяці на тэрыторыі Беларусі інтэнсіўнасць 1—24 см, а на яе правабярэжных прытоках на тэрыторыі Украіны — да 63 см за суткі.

На большасці рэк вада ўжо трапіла на пойму. На Прыпяці на участку моста Любанскага і каля вёскі Чэрнічы, а таксама на Свіслачы ўзроўні вады ўжо перавысілі небяспечныя межы на 1—6 сантыметраў, пры якіх пачалося падтапленне прыбярэжных населеных пунктаў і сельгасугоддзяў. Спецыялісты фіксуюць сёння падтапленне асобных дамоў і агародаў у Віцебскай, Гродзенскай, Магілёўскай і Гомельскай абласцях. Сіноптыкі апавядаюць, што сёння паводка ўжо хутка будзе гаспадарыць на пойменных участках рэк і адзначаць затопленнем прыбярэжных тэрыторій уздоўж Дзісны каля пасёлка Шаркоўшчына, на Нёмане ў раёне Стоўбцаў, на Прыпяці побач з Петрыкавам і яе прытокамі Ясельда, Случ, Піццэ, на прытоку Заходняга Буга рацэ Мухавец каля Брэста.

Пры хуткім і масавым крыгаходзе Дняпра, Бярэзіны і Сажы спецыялісты не выклічаюць магучыя заторы лёду, якія могуць выклікаць надзвычайную лакальную паводку. Кантраляваць развіццё падобных сітуацый будзе спецыяльная служба МНС.

Сяргей КУРКАЧ.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

ЗАКУПАЧНЫЯ ЦЭНЫ НА МАЛАКО ЗМЯНІЛІСЯ

У краіне ў сярэднім на 10 працэнтаў павялічаны закупачныя цэны на малако, што закупліваецца для дзяржаўных патрэбаў, паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў Міністэрстве сельскай гаспадаркі і харчавання.

Апошні раз дагэтуль і таксама ў сярэднім на 10 працэнтаў закупачныя цэны на малако павялічаліся ў лістападзе мінулага года. Тады гэта тлумачылася ростам выдаткаў на ўтрыманне жывёлы падчас стойлага перыяду, а таксама рынкавымі працэсамі, у прыватнасці, павелічэннем цэнаў на гатовую прадукцыю на знешнім рынку. Цяпер прычынамі змянення цэнаў зноў жа названыя павелічэнне выдаткаў па вытворчасці малака, а таксама неабходнасць паставіць айчынных вытворцаў у роўня ўмовы з вытворцамі з суседніх краін, дзе закупачныя цэны на малако больш высокія. Цяпер закупачная цэна на малако «Экстра» складае 1000 рублёў за кілаграм (дагэтуль было 905 рублёў), вышэйшага гатунку — 785 рублёў (715 рублёў), першага гатунку — 725 рублёў (660 рублёў), другога гатунку — 415 рублёў за кілаграм (380 рублёў). Малако ад насельніцтва, нагадаем, павінна прымацца па цане, не меншай за закупачную цану першага гатунку.

Сяргей РАСОЛЬКА.

32 ВЫПАДКІ ПАДТАПЛЕННЯ

жылых дамоў і гаспадарчых пабудов расталай вадоў зарэгістравана на Гомельшчыне.

9 раёнаў вобласці першыя пацярпелі ад наступлення вясновай вады. Зараз яна насігла жыхароў 18 населеных пунктаў — у Буда-Кашалёўскім, Хойніцкім, Лельчыцкім, Мазырскім, Лоеўскім, Акцябрскім раёнах, а таксама гарадах Калінінкі, Рэчыца, Добруш. Для адпаведнага вады з жылых дамоў і падворкаў задзейнічана тэхніка прадпрыемстваў ЖКГ. У прас-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС адзначылі, што пагрозы для людзей няма і эвакуацыя пакуль не патрэбна.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

НА ВАДАСХОВІШЧЫ ЗАГІНУЛІ ДАЙВЕРЫ

Трагічнае здарэнне адбылося ў нядзелю на вадасховішчы Дразды, дзе патанулі двое мінчан — 1977 і 1984 гадоў нараджэння. Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» следчы-крывініст пракуратуры горада Мінска Юрый Варанок, плячэр амагараў падводнага спорту ў гэты дзень прыйшлі да дамбы вадасховішча, каб рабіць пагружэнне. Пакуль тры з гэтай кампаніі пераапрапаралі ў спецыяльнай касцюм, двое дайвераў ужо спусціліся да вады. У гэты час і здарылася бяда: трыгоў паднялі рыбакі, якія заўважылі, што ля дамбы тонюць людзі. На месца здарэння былі тэрмінова выкліканыя выратавальнікі, якія выцягнулі ў вады, на жаль, ужо нежывых дайвераў. Паводле папярэдніх звестак, з-за моцнай плыні пацярпелыя не змоглі самастойна выбрацца з-пад вады, і іх прыбыла да рашоткі дамбы. Цяпер праверкай усіх акалічэнняў гэтай трагедыі займаюцца следчыя пракуроры Цэнтральнага раёна Мінска.

Ігар ГРЫШЫН.

ВЫЦЯГНУЛІ СЕЙФ З КВАТЭРЫ

Пакуль гаспадыні не было дома, нехта пранік у яе кватэру праз акно і выкраў разам з сейфам дабро, якое там знаходзілася пад замком.

Паводле звестак аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкома, пацярпела 31-гадовая мінчанка, якая пражывае на вуліцы Старынаўскай. Невядома злодзей адціснуў акно і шклопакет у кватэры і такім чынам забраўся ў чужое жыллё. Там ён натрапіў на малагабарытны сейф, які і стаў здабычай злодзея. Паводле слоў пацярпелай, у сейфе яна захоўвала тры тысячы долараў ЗША, дзесяць залатых ювельных вырабаў і два наручныя гадзіннікі.

Ігар ГРЫШЫН.

ЭВАКУАЦЫЯ ЦЯЛЯТАЎ

Выратавальнікі МНС эвакуавалі 147 цялятцаў, калі прыбылі на пажар у вёску Глыбокае Круглянскага раёна.

Пажар у цялятніку «АС-Цяцярэ» адбыўся каля гадзіны ночы 20 сакавіка. Агнём пашкоджана маёмасць у пакоі вартунай і дах будынка. Людзі і жывёлы не пацярпелі. У Магілёўскім абласным упраўленні МНС паведамілі папярэдняю версію ўзнікнення пажару: неацяпранае абыходжанне з агнём пры курэнні.

Ілона ІВАНОВА.

Навіны Беларусі і замежжя ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

НА САРАКІ ВЯРТАЮЦА СОРАК ВЫРАЯЎ...

У музеі народнай архітэктуры і побыту пад Мінскам праводзіўся вясняны гукавы абрад, прымеркаваны да праваслаўных «Саракі» (дзень памяці 40 севасціцкіх пакутнікаў). Існуе павер'е, што на саракі вяртаюцца сорака выростаў Фальклорныя гурты «Святкі» і «Гуда» вадзілі кароды, ладзілі ігрышчы і клікалі вясну старажытнымі песнямі.

Фота Анатона КЛЕШЧУКА.

СТАР. 6

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПАЙШЛА З ЖЫЦЦА ВАЛЯЦІНА ТАЛКУНОВА

Знакамітая спявачка Валяціна Талкунова памерла ў маскоўскай Боткінскай лякарні на 64-м годзе жывання. Паводле папярэдніх звестак, прычынай яе смерці стала вострая сардэчная недастатковасць. Свае апошнія гадзіны артыстка была пры памыці. У 6 гадзін раніцы Талкунова ўпала ў кому, пасля чаго яе падключылі да апарата штучнай вентыляцыі лёгкіх. І ўжо каля 8 раніцы яе не стала.

Пра цяжкі стан Валяціны Васільевны ведалі многія — артыстка забараніла лекарам выдаваць інфармацыю пра яе хваробы. Нагадаем, што 17 лютага падчас гастроляў па Беларусі артыстка патрапіла ў рэанімацыю Магілёўскай абласной лякарні. Тады хадзілі чуткі, быццам у Талкуновай адбыўся сардэчны прыступ. Ужо праз некалькі дзён спявачка была экстранна шпіталізавана ў хірургічнае аддзяленне Боткінскай лякарні. Маскоўскія медыкі тады выявілі ў Талкуновай рак малочнай залозы з метастазаў і печань, лёгкія і мозг.

У ЛАТВІ ЗАВЯЛІ СПРАВУ НА ФІРМУ ВАЙРЫ ВІКЕ-ФРЭЙБЕРГІ

У Латвіі заведзена крымінальная справа ў дачыненні да кансалтынгавай кампаніі VVF Consulting, якая належыць экс-прэзідэнту краіны Вайры Віке-Фрэйберге. Пра гэта паведамае Мікхэнс.

Эканамічная паліцыя расследуе акалічэнні здзелкі гэтай фірмы з уладамі горада Ліепая. Кампанія, як паведамылася раней, па дамоўленасці з чыноўнікамі павінна была падрыхтаваць «аналіз развіцця гарадской палітыкі». У выніку самакіраванне атрымала справаздачу на 13 старонках, напісаную

на дрэннай латышскай мове. Яе адзначае Kriminal. IV, у ёй фігуравалі рэкамендацыі накіштат «ацаніць, наколькі цікавыя кансультацыі насельніцтва на гарадской інтэрнэт-старонцы», і нават «сабраць аперты пазтэма лінейнага веда». За свае паслугі VVF Consulting атрымала 16 тысяч латаў (каля 30 тысяч долараў). Раней, у канцы 2008 года, у сувязі з кантрактам ужо была заведзена крымінальная справа. Аднак пасля расследавання было спынена. Справа была заведзена паўторна пасля выхаду кнігі «Кухня Вайры», якую выпусціў журналіст Лата Ланса. З кнігі, у прыватнасці, вынікала, што ў свае прамежкавыя справаздачы VVF Consulting уключала матэрыялы, падрыхтаваныя супрацоўнікамі самога лінейнага самакіравання. Гэтыя матэрыялы, які адзначае Мікхэнс, пераносіліся ў справаздачы фірмы на проста, з граматычнымі памылкамі.

ПАРТЫЯ САРКАЗІ ПРАЙГРАЛА РЕГІОНАЛЬНЫЯ ВЫБАРЫ

Правацэнтрысцкая партыя прэзідэнта Францыі Нікаля Сарказі «Саюз за народны рух» пацярпела зруйнавальнае паражэнне на выбарах у мядзювыя органы ўлады.

Па выніках падліку больш за 97% галасоў, атымаўшы альянс, у якім дамінаў сацыялісты, прызначыў 52% галасоў, у той час як «Саюз» аддалі перавагу толькі 35% выбаршчыкаў. Прэм'ер-міністр Францыі Франсуа Фійн ужо прызнаў паражэнне, і цяпер чакаецца, што ён пададу ў адстаўку. Пасля выбараў пад кантролем «Саюза за народны рух» застаецца ўсяго адзін з 22 рэгіёнаў Францыі — Эльзас.

Рэгіянальныя выбары лічача галоўнай праверкай перад прэзідэнцкімі выбарамі, якія адбудуцца ў 2012 годзе, і партыя Сарказі гэту праверку відавочна не прайшла.

Паводле слоў лідара апазіцыі Марціны Обры, вынікі выбараў сведчаць пра тое, што французы «не прымаюць палітыку прэзідэнта і ўрада». Зараз Францыя перажывае самы высокі ўзровень беспрацоўя за многія дзесяцігоддзі, а шэраг непалапулярных рэформаў урада прывёў да цэлай серыі страйкаў і акцый пратэсту.

Курсы замежных валют, установления НБ РБ з 23.03.2010 г. (для бн разлікаў)		Курсы замежных валют для безвалютных разлікаў	
		Цэнтрабанк РБ	
▲ 1 долар США.....	2 976,00	1 чэшская کرونا.....	158,27
▲ 1 еўра.....	4 024,74	1 польскі злоты.....	1 032,46

Начальнік АПС № 9 г. Баранавічы Алена ГОТА (злева) не сумняваецца, што электрачынік ад «Звязды» для пашталёна Вольгі АДАШЧЫК — гэта «першая ластаўка».

Пашталён АПС Ліпск г. Ляхавічы Ганна БУЙКЕВІЧ (у цэнтры) мае цвёрды намер замахнуцца на галоўны прыз «Звязды» — халадзільнік «Атлант».

Падпіска-2010

Заробкі

За мільён. Аднак толькі ў сталіцы

Намінальная налічаная зарплата ў сярэднім па Беларусі за люты складала 1 млн 16,4 тыс. рублёў — пра гэта карэспандэнт «Звязды» паведамілі ў Нацыянальным статыстычным камітэце. У параўнанні са студзенем паказчык сярэдняй зарплаткі павялічыўся на 1,6 працента, або на 16,4 тыс. рублёў. Пры гэтым адначасова за апошні месяц адзначаны і рост рэальнай, з улікам змянення спажывецкіх цэнаў на тавары і паслугі, зарплаты — на 1,1 працента. Дарэчы, у лютым сярэдні ўзровень аплаты працы па будаўнічых арганізацыях склаў 1 млн 341,3 тыс., у арганізацыях транспарту — 1 млн 169,2 тыс., сельскай гаспадаркі — 632,2 тыс., гандлю і грамадскага харчавання — 921,4 тыс., аховы здароўя — 795 тыс., адукацыі — 736,5 тыс. рублёў. Зноў жа сярэдні паказчык па прамысловасці аказаўся 1 млн 137,8 тыс. Калі зарплата ў цэлым па паліўнай прамысловасці складала 2 млн 53 тыс., па хімічнай і нафтахімічнай прамысловасці — 1 млн 744,1 тыс., то па лёгкай прамысловасці — усяго 705,4 тыс. Бясспрэчным лідарам застаецца сталіца — у лютым 1 млн 375,6 тыс. рублёў. Узровень сярэдняй аплаты працы па Гомельскай вобласці за мінулы месяц аказаўся 976,5 тыс., па Мінскай вобласці — 967 тыс., Гродзенскай — 912,9 тыс., Брэсцкай — 899,7 тыс., Віцебскай — 894,6 тыс., Магілёўскай — 888,3 тыс. рублёў. Сяргей ГРЫБ.

АПОШНЯЕ ПАЛЯВАННЕ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Пра тое, што палыванне рыхтуецца сур'ёзнае, сведчыла колькасць людзей са стрэльбамі, экіпіроўка паліўнічых, беляя касцюмы. І тым больш спецыяльны балотна-лясны перасоўны транспарт, можна сказаць, беларускі ўсюдыход, якім абзавалася дзісенская лесгаспадарка. Гледзячы на гэты ўзброены да зубоў стралковы атрад, думалася, што ў шэрых нямая аніякіх шанцаў на выратаванне. Але пра кемлівасць кіламетраў, каб у выніку проста прагуляцца па калена ў снезе? Не адразу паліўнічыя зразумелі свой пракол, але воўчыя хітрыкі яны ўсё ж выпічылі. Аказалася ўсё вельмі проста. У адзін бок воўчая зграя рухалася хатычна, было іх чацвёрта, і кожная жывёла пакідала свой след у глыбокім снезе. Але ў зваротны бок выходзілі толькі адзін след. Паліўнічыя «купіліся», спадзеючыся, што ў акладзе засталася яшчэ тры асобы.

БРЭСТЧЫНА: ЗАЎСЁДЫ СА «ЗВЯЗДОЮ»

Сакавік традыцыйна лічыцца гарачым месяцам у плане падпіскі. Сёлетні не стаў выключнем. Адзін з буйных выездаў звяздоўскага дасанта быў прымеркаваны ў Брэсцкую вобласць, дзе нашых прызюў зачалася многія падпісчыкі, пашталёны і кіяскары, якім па выніках розыгрышу ўсімнулася ўдача — яны выйгралі ці сталі пераможцамі сумеснага конкурсу. Першым пунктам паездкі сталі Ляхавічы. Гэты пункт на карце нашай краіны хоць і не вызначаецца вялікім маштабам, тым не менш «Звязду» тут любяць, што і пацвердзіла начальнік мясцовага паштовага вузла сувязі Вольга Арэхава. Дарэчы, яна і не вельмі здзіві-

ХАТЫНЬ. Востраў балючай памяці

Трагедыя здарылася роўна 67 гадоў таму. Закатаваная і спаленая вёска. Спаленыя людзі. Па Хатыні тужліва галосіць званы, гэта — рэха малення хатынцаў аб выратаванні. Калі іх чуеш, у скарпінах гучна пульсуюць кроў. Хатынь. Адзіны ў свеце могілкі закатаваных і спаленых вёска. Як жа нестае сёння на нашай зямлі гэтых 186 знішчаных у палымі ваіны населеных пунктаў! І заўсёды будзе неставяць нявыратаваных і дагэтуль не падлічаных поўнаасцю людзкіх ахвяр. У Хатыні каля Вечнага агню заўсёды кветкі. Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Загінулі бацькі вадзіцеля

21 сакавіка а 10-й раніцы ў Магілёўскім раёне каля пасёлка Мірны аўтамабіль «Сітраен-Ксара-Пікаса» выехаў на паласу сустрэчнага руху і ударыўся ў МАЗ.

З кіраваннем «Сітраена» не справілася 28-гадовая магілёўчанка. Пацярпелі пасажыры, якія былі на заднім сядзенні «Сітраена». Бацькі вадзіцеля, 70 і 61 года, атрымалі смяротныя траўмы. Яшчэ адна пасажырка, 55-гадовая сваячка, дастаўлена ў шпіталь. Ілона ІВАНОВА.

ваўкоў нездарма ходзіць шмат праўдзівых гісторый. І нездарма кажучы, што палыванне на ваўка — самае непрадказальнае з палыванняў. Хто мог падумаць, што вынік усіх пошукаў і гэткай сур'ёзнай падрыхтоўкі будзе нулявы. Гэтым разам на ўскрайку балота Жадзі, што ў Мёрскім раёне, не прагучала ніводнага стрэлу. Насамрэч ваўкоў у абкладзе не было. Звяры перахрыталі людзей. — Я магло здарыцца, — пытаўся я ў егера Мікалая Вайцхоўча, — што столькі намаганні прыкладзена, і гэтыя людзей кінулі неадкладныя справы і прыехалі хто за дзясятка, а хто і за некалькі соцень

Час неардынарных рашэнняў

Старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр РУДНІК адказаў на пытанні журналістаў вобласці. Сродкі масавай інфармацыі, па словах кіраўніка вобласці, павінны стварыць моц паміж уладай і народам, каб узмаціць і вырашаць самыя надзённыя праблемы. **ГУЧНЫЯ АДСТАЎКІ** Днямі ў Магілёве стала вядома, што ад займаемых пасада вызвалены кіраўнік адміністрацыі Кастрычніцкага раёна абласнога цэнтры Яўген Лебедзеў і начальнік абласнога ўпраўлення Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Віктар Шорыкаў. Што стала прычынай гэтых адставак? — Што датычыцца Яўгена Лебедзева, то ёсць Закон аб дзяржаўнай службе, дзе ў артыкуле 40 прапісаны падставы для спынення дзяржаўнай службы. — зазначыў Пётр Руднік. Кіраўнік вобласці ў прыватнасці ўгадаў пункт 1.9 артыкула 40. Гучыць ён наступным чынам: «Выдзяляюцца службы спынення ў дзяржаўнага грамадзянска-службовых абавязкаў, у выніку правінцыі, несумяшчальнай са знаходжаннем на дзяржаўнай службе». — Калі ёсць факты, якія супярэчаць знаходжанню на дзяржаўнай службе, то, адпаведна, з чалавека разрываецца кантракт, — працягнуў Пётр Руднік. — Значыць, былі такія факты. А далей — час пакажа. Віктар Шорыкаў пакінуў пост старшыні Магілёўскага гарвыкан-

кама леташняй восенню па стане здароўя. Не так даўно ён стаў кіраўніком абласнога ўпраўлення Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва. — З ім падпісвала кантракт Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, таму факты я не ведаю, — пракаментаваў Пётр Руднік. — Праверку праводзіла Адміністрацыя Прэзідэнта, і па яе выніках прынятае рашэнне. Што датычыцца наступнага, то старшыня аблвыканкама нагадаў словы кіраўніка дзяржавы: — У любой справе любіць кіраўнік павінен мець станоўчы вынік. Калі вынікі няма, тады сам ідзі са сціленай галавой і прасі ў адстаўку. Інаша шляху няма, асабліва што датычыцца цяжкай сітуацыі, калі ў свеце бушуе фінансавы крызіс. Вопыту, які ёсць у кіраўнікоў, недастаткова. Сёння трэба прымаць неардынарныя рашэнні. **ЯКАСЦЬ ЖЫЦЦЯ** Менавіта яе павышэнне Пётр Руднік лічыць галоўнай задачай. Маўляў, людзі мала цікавяцца паказчыкамі, а вызначаюць працу ўладаў па ўласным дабрабыту. Сяродні заробак у Магілёўскай вобласці павінен дасягнуць напрыканцы года 444 долараў, але да дасягнення гэтай мэты пакуль далёка. — Паводле вынікаў першага квартала, трэба, каб у Магілёўскай вобласці не было арганізацый, дзе

платяць меней за 200 долараў, — паставіў задачу кіраўнік. — Сёння ж іх 368. Сярод іх шмат ясліў-садкоў, якія атрымалі статус юрыдычнай асобы. А найбольшая колькасць — гэта сельскагаспадарчыя арганізацыі. Ёсць некаторыя гаспадаркі, дзе сярэдні заробак не нашмат перавышае 100 долараў. Як людзі ў такіх варунках будуць плаціць за камунальныя паслугі? Прамысловым прадпрыемствам, дзе сярэдні заробак не дасягае 200 долараў (на прэс-канферэнцыі быў названы, напрыклад, «ФандАК» са 168 доларамі заробку), Пётр Руднік настойліва параў вырабляць запатрабаваную прадукцыю і прадаваць яе на знешніх рынках. І эканоміць не на заробках людзей, а памяншаць долю матэрыяльных рэсурсаў у сабекошце прадукцыі. У іншых арганізацыях старшыня аблвыканкама бачыць магчымасць для павелічэння заробку ў платных паслугаў. Цяпер да 40% заробковых грошай могуць накіроўвацца ў фонд заробку.

ліць прыцягнуць сродкі ў нашу эканоміку, не прадаць саміх сябе. Улады і прадпрыемствы заклічаны прыціненнем межаміх інвестыцый, пошукам новых рынкаў збыту, стварэннем новых прадпрыемстваў. — Мы правалі перамовы з французамі наконт стварэння ў Кіраўскім раёне прадпрыемства «Данон», — паведамаў Пётр Руднік. — Цяпер яны дабудоваюць падобнае прадпрыемства ў Казахстане і, спадзеюся, маюць намер рушыць да нас. Праект практыка была ў Маскве і Казані, калі жыхароў старых жылых дамоў рассялялі ў гэтым жа мікрараёне, а на месцы 5-павярховых разваліў будавалі вежы ў 20 паверхаў і больш. Мы ж пакуль рамантуем, таксама робім аднаўленне «хрушчоўкаў», хоць гэта і вельмі дарагая справа. Аднак я распарадзіўся стварыць у Магілёве і Бабурыску праграмы па ліквідацыі старых дамоў і будаўніцтва на іх месцы новых.

СУПРАЦЬ КРЫЗЫСУ Пётр Руднік упэўнены, што дзяржаўнае кіраванне эканомікай дазволіла Беларусі вытрымаць удары крызісу. Аднак крызіс не закончыўся, і кіраўнік Магілёўшчыны заклікае ўсіх прыстапоўвацца да новых умоў гаспадарання. **Ілона ІВАНОВА.**

Кастусь ЦВІРКА заклаў у падмурк Беларусі ўжо 50 цаглянак. Спячыцца не збіраецца!..

Кастусь ЦВІРКА: «ГАЛОЎНАЕ — ПАКАЗАЦЬ, ШТО Ё НАС ЁСЦЬ ЛІТАРАТУРА, ЯКІЯ МЫ БАГАТЫЯ!..»

— Выраслі не рабіць «брацкую магілу»? — Выраслі не парушаць канцэпцыю: кожны том павінен быць прысвечаны аднаму аўтару. Вылічэннямі сталі кнігі, дзе гэта лагічна — «Філаматы і філарэты», «Расстраляная літаратура», «Старыя і дэмаграфія літаратуры»... Аб'ядноўвае жа самастойныя пэўнае не варта, бо так мы прыніжам значнасць кожнага з іх. Адзіны выпадак, калі мы свядома выдалі аўтара асобнай кнігай, хоць кніга выйшла вельмі тоненькай — Цётка (Алаіза Пашкевіч). Хоць яна і напісала не так шмат твораў, але абмінуць такую постаць мы не маглі! — **Якія былі першапачатковыя крытэры, калі складалі «Спіс здвохот»?** — Крытэры такія — ахапіць па магчымасці ўсю нашу асноўную літаратуру: ад старажытнасці да нашых дзён. Кад гэта былі значныя мастацкія творы, каб яны і сёння былі цікавыя нашаму чытачу. Мастацкая вартасць — вось самы галоўны крытэр. — **Былі б грошы — выдавалі б за год па 10 тамоў!..»** — **Ад самага пачатку вы гэтыя 200 тамоў падзялілі на некалькі серыяў?** — Спачатку было дзве серыі: мастацкая літаратура і гісторыка-літаратурныя помнікі. Таму што ў нас

Шануй сваё! «ГАЛОЎНАЕ — ПАКАЗАЦЬ, ШТО Ё НАС ЁСЦЬ ЛІТАРАТУРА, ЯКІЯ МЫ БАГАТЫЯ!..»

багата літаратуры, якая расказвае пра нашу этнаграфію, гісторыю, мастацтва. І мы хацелі паказаць і мастацкі бок нашай літаратуры, і адметныя рысы нашага народа. Пасля надумаліся даваць трэцюю серыю — гэта замежная літаратура. Што праўда, выйшла толькі дзве кнігі — Гётэ і Дастаеўскі. У нас, аказваецца, не так шмат перакладчыкаў... Бо мы хацелі даваць творы ў перакладзе з моваў арыгіналаў, а не з рускіх падрадоўнікаў, як гэта было прынята ў савецкі час. Вось чамусьці да Гётэ і Дастаеўска ўсё і стала. Хоць было б добра выдасць у гэтай серыі сусветную класіку — найперш тых творцаў, якія вывучаюцца ў школах, ва ўніверсітэтах... Але гэта пакуль што, аказваецца, складана. — **Як адбываецца адбор аўтараў для серыяў?** — Мы прытрымліваемся першапачатковай канцэпцыі. Я выбіраю, кожнаго мы б выдасць наступным, сам рэдакую кнігі. Але для кожнага тома шукаю складальніка — чалавека, які б добра ведаў творчасць гэтага канкрэтнага аўтара, мог бы напісаць камментары, уступны артыкул. — **Якой была самая першая кніга з серыі «Беларускі кнігазбор»?** — Ян Чачот. Бо я сам яго прапрадаваў, мог напісаць прадмову і камментары — таму гэтае выданне можна было здзейсніць найхутчэй. Тым больш, не было ж ганарараў,

нічога... Таму некага запрашаць — прадаваць на энтузіязме — неяк не выдавала... А гэта былі падтрымала Міністэрства інфармацыі, якое нас знайшло, што гэта справа важная, што грамадскасць падтрымае, што выдасць. — **І калі не сакрэт, як вы вырашаеце фінансавыя пытанні?** — Гэта самае галоўнае пытанне, калі выдасць кнігі!.. Яно і цяпер паўстае кожны раз. Каб у нас былі грошы, мы б не столькі кніг выдавалі!.. За год маглі б выдаваць ка 10 тамоў!.. Шукаем грошы па ўсім свеце. Бывае, нейкія людзі ці арганізацыі выказваюць жаданне прафінансаванні нейкіх канкрэтных том — тады робім найперш гэты. Некаторыя тамы дапамагалі выдасць дзевяць аўтараў — нашчадкі Яна Скрыгана, Сяргея Грохавыча, Аляксея Карлюка, Рыгора Крушына, некаторыя іншыя... — **А сама лічба 200 — яна маленякая ці вялікая? Умоўна кажучы, вы «дабіралі» да двохсот «скарачалі» да двохсот?** — Я проста прыкінуў, што прыкладна столькі будзе — і гэта толькі «вяршыні!» Па прыкладзе «Бібліотека «Всёмирной литературы». Там 200 тамоў — сусветнай літаратуры. І я падумаў: а чаму б нам не зрабіць 200 тамоў нашай літаратуры? — **За 14 гадоў вы рэалізавалі чацвёртую частку — гэта поспех?**

Калі мы пачыналі, я і ўявіць не мог, што ўдасца за такі час хоць бы гэта выдасць. Праўда, была нейкая падсвядомая ўпэўненасць, што гэта справа важная, што грамадскасць падтрымае, што выдасць. — **Кнігі добра разыходзяцца?** — Добра!.. Асабліва раней добра разыходзіліся. Першыя кнігі мы рабілі накладам 4000, «Філаматаў і філарэтаў» увогуле разыходзіла 10 тысяч... У той час я заходзіў у кнігарню, пытаў у дзяржаўны, як ідзе «Беларускі кнігазбор»? Яна адказвала: «Попыт ашаламяльны!» Мне было вельмі прыемна. — **Як вы лічыце, якіх пакупнікоў больш — тых, хто збірае ўсю серыю, альбо тых, хто купляе канкрэтных, цікавых яму аўтараў?** — Цяжка так даследаваць. Я ведаю шмат людзей, якія збіраюць усю серыю. І нават калі чалавек адрознівае кнігу не прачытае — гэта не бада. У мяне ёсць кнігі, якія я купіў 20 гадоў таму — і толькі цяпер дайшлі рукі прачытаць. Калі кніга ёсць — гэта ўжо лепш. Бо можна ўзяць яе ў любы момант. — **Узлезі маладыя людзі ў гэтыя інтэрнэты — і яны ўжо літаратуру ўбок...»** — **Спадар Кастусь, з 1996 года адбылося шалёнае развіццё тэхналогій — тады інтэрнэт**

складальнікам працею, спрачаюцца, абмяркоўваем — уключаем найважнейшае. — **Спадар Кастусь, а сваю кнігу вы выдалі ў серыі?** — Сваю не выдаваў. Уоб-т-т — сам сябе выдаваць... Ды і грошай няма. — **Няма думкі, што шмат у чым ахвяравалі сваёй уласнай творчасцю дзеля гэтай справы?** — З'яўляюцца такія думкі... Але калі я бачу нашыя кнігі, калі ўяўляю, што яшчэ выйдзе — я разумею, што гэта вяртае справа, дзеля якой можна і ахвяраваць. Для Беларусі вельмі важна паказаць, якая ў нас літаратура, спадчына. І калі б вы выдалі ўвесь гэты наш кнігазбор, людзі б убачылі, што мы, беларусы, — вялікая нацыя! — **Якія людзі?** — Усе! Нашы і замежныя. Важнай нават самім беларусам паказаць гэта. Бо мы самі не ведаем, што мы такія. Не ведаем сваёй гісторыі, сваёй літаратуры. Не ведаем, якія мы багатыя. — **Дык санс серыі зводзіцца да адвечнага жадання «людзьмі звацца»?** — Гэта таксама. Галоўнае — паказаць, што ў нас ёсць літаратура. А літаратура, разам з народнай творчасцю — гэта аснова нашай культуры. **Глеб ЛАБАДЗЕНКА. Фота аўтара.**

Гандлёвая пляцоўка на Мінскім аптовым рынку — няўдалы эксперымент

РЭАЛІЗАЦЫЮ тавараў лёгкай прамысловасці на тэрыторыі Мінскага аптовага рынку для малага і сярэдняга бізнесу **начальнік аддзела ўнутранага гандлю і кіравання якасцю ўпраўлення арганізацыі гандлю і маркетынгу канцэрна «Беллепрам»** Аляксей РУЧАНАУ **назваў няўдалым эксперымантам:**

— Мы правялі эксперымент, — кажаў Аляксей Валер'евіч, — і я прызнаюся па шчырасці, ён быў няўдалы. Мы разлічвалі, што наведвальнасць будзе высокая і што праект будзе прыбытковы, але па факце па розных прычынах для большасці прадпрыемстваў гандаль там быў страцены.

Разам з тым Аляксей Ручану падкрэсліў, што для канцэрна «Беллепрам» супрацоўніцтва з суб'ектамі малага і сярэдняга бізнесу з'яўляецца вельмі важным. Прынцып, прадпрыемствы канцэрна маюць трывалыя сувязі з 1,5 тысячы малых і сярэдніх прадпрыемстваў — у асноўным гэта датычыцца рэалізацыі тавараў лёгкай прамысловасці на ўнутраным рынку.

— У цэлым доля паставак тавараў лёгкай прамысловасці суб'ектам прадпрыемства складае 10% ад усяго аб'ёму адгружанай прадукцыі, і гэта для нас вельмі важна, — кажаў Аляксей Ручану. — У той жа час 10% — гэта такая велічыня, якую можна і трэба нарошчваць.

Расказаў Аляксей Валер'евіч і пра праблемы супрацоўніцтва прадпрыемстваў з малым бізнесам. Самая галоўная, на яго думку, гэта фінансавыя рэсурсы. Бо, з аднаго боку, і прадпрыемствы іх не маюць у дастатковай колькасці, каб браць на ўмовах папярэдняй аплаты вялікія партыі, так і з іншага боку, прадпрыемствы не заўсёды могуць даць растэрміноўку.

— У нас складалася такая схема працы з суб'ектамі бізнесу: першыя здзелкі па папярэдняй аплаце, а па меры таго, як назалапаецца вопыт працы з канкрэтным прадпрыемствам і ён пастаянна бярэ прадукцыю і свечасвоа разлічваецца, мы даём растэрміноўку і на 15, і на 30, і нават да 60 дзён, — паведамаў Аляксей Ручану.

Паводле яго інфармацыі, недзе адна трэць з вышэйзгаданых 1,5 тысячы прадпрыемстваў атрымліваюць растэрміноўку пры набывіцці тавараў на прадпрыемствах Беллепрама. Ён таксама выказаў меркаванне, што прадпрыемствам варта ствараць і карыстацца магчымасцямі крэдытных саюзаў, якія на сёння не вельмі распаўсюджаныя ў нашай краіне ў адрозненне ад суседніх краін.

Павел БЕРАСНЕЎ.

ШАЛЁНЫЯ ГРОШЫ ВАЛЮТНЫХ СПЕКУЛЯНТАЎ

ПРА ўплыў міжнародных спекулянтаў на сусветны фінансавы рынак, на ваганні валютных курсаў, іх фарміраванне ці наўмысную дыскрэдытацыю наш карэспандэнт гутарыць з вядомым беларускім эканамістам і экспертам, членам Кансультанцкага савета пры Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Леанідам Заікам.

— **Леанід Фёдаравіч, што гэта за такая катэгорыя цынічных і прагных да звышпрыбыткаў дзяржаў праідзвісцваў — міжнародных валютных спекулянтаў? Адкуль яны узяліся на нашу галаву? Гэта што, пабочны негатыўны прадукт глабалізацыі?**

— Не скажаў бы, хоць глабалізацыя значна пашырыла магчымасці правядзення фінансавых аперацый. Увогуле занятка спекуляцый, у тым ліку і валютнай, адзін са старажытных. Згодна з Бібліяй, Хрыстос выгнаў гандляроў і мянялаў з храма. Можна сказаць, што са з'яўлення грошай узніклі і валютныя спекулянты.

Праўда, калі ў той час ад іх цяпелі асабліва людзі ці групы людзей, я то цяпер ахвярамі акціў міжнародных валютных спекулянтаў становяцца краіны. Сёння ў выніку мультарналістскай і спланаванай маніпуляцыі не абцяжараных маральных прынцыпамі «акцў» фінансавы бізнес мільёны людзей страчаюць свае зберажэнні. На жаль, так было заўсёды — нехта нажываецца на чужым горы, нехта хутка забраўе шалёныя грошы.

— **Інакш кажучы, для каго крызіс гора, бяда, а для каго бацька родны.**

— А чаго вы здзіўляецеся? Спекуляцыя — гэта сутнасць сусветнага фінансавога рынку. Сэнс дзейнасці буйных дзяржаў у ім просты і зразумелы: набыць тавар — валюту, каштоўныя паперы як мага танней, а прадаць па максімальнай цене і атрымаць лёгкія грошы. Усё як у Старажытным Рыме. Дарэчы, такія спекулянты (іх тады звалі «валютчыкамі») былі ў нас. У савецкія часы за незаконны валютны аперацыі жорстка каралі, можна было атрымаць вышэйшую меру.

— **І хто яны, сучасныя міжнародныя валютныя спекулянты?**

— Тут патрэбна адно істотнае ўдакладненне. «Валютны спекулянт» — сёння хутчэй псеўданім ці мянушка, за якой хаваюцца асобныя групы гільёўцы фінансавога рынку. Гэта могуць быць некалькі

БІЛЕТ — ПРАЗ ІНТЭРНЭТ

Беларуская чыгунка (БЧ) сумесна з «Беларусбанкам» распрацоўвае канцэпцыю рэалізацыі чыгуначных білетаў праз інтэрнэт.

Зайшоўшы на сайт БЧ, можна будзе не толькі заказаць білет, але і аплаціць яго, паведамы начальнік Мінскага аддзялення Беларускай чыгуначнай Ігар Шылаў. Пасажыры застанецца толькі назваць у касе вакала сваё прозвішча і нумар закана. Акрамя таго, разглядаецца і больш дасканалы спосаб продажу празноўнага дакумента, калі пасажыры, які аплаціў білет, не спатрэбіцца звяртацца па яго ў касу, а можна будзе адразу накіроўвацца да правадніка вагона з раздрукоўкай індывідуальнага нумара. Праваднік правярэць яго з дапамогай пераноснага тэрмінала і рэзмесціць пасажыра ў вагон. Пра канкрэтныя тэрміны ўкаранення новаўвядзення можна будзе гаварыць толькі ў наступным годзе, падкрэсліў Ігар Шылаў.

Міхал МІХАЙЛАЎ, «Мінск—Навіны».

— **Апошнім часам усё часцей гаворыцца пра так званыя хедж-фонды, якія актыўна працягваюць сябе ў сферы эканамікі і міжнародных фінансаў. Што гэта за фонды?**

— Па сутнасці, гэта тое ж самае, што і інвестыцыйныя фонды. Як і яны, хедж-фонды збіраюць грошы пад нейкі буйны праект, напрыклад, распрацоўку новых перспектывных радовішчаў нафты ці прыроднага газу ў Ланскай Амерыцы. Уздзел у праекце можа прынесці вялікі даход. Пад яго фінансаванне прадстаўнікі фонду прыцягваюць банкаўскія крэдыты, грошы прыватных інвестараў. Потым, пасля рэалізацыі праекта, дзеляць прыбытак і хуценька пачынаюць шукаць новую выгадную справу. Такія фонды звычайна аперируюць мільярдымі сумамі ў доларавым эквіваленце. Праўда, ствараюцца фонды і для дробных укладчыкаў. Хедж-фонды займаюцца яшчэ і страхаваннем рызык інвестараў за пэўны працэнт. Дарэчы, ў Беларусі можна было б стварыць некалькі інвестыцыйных фондаў.

— **Ці толькі грошы з'яўляюцца прадметам інтарэсу сучасных фінансавых «акцў»?**

— Не толькі. Яны заўсёды імкнучы туды, дзе ёсць магчымасці атрымаць лёгкі прыбытак. Памятаеце, як яшчэ адносна нядаўна імкліва раслі сусветныя цены на сыру нафту. Не абышлося гэта без ўдзелу міжнародных спекулянтаў, якія тады ў вялікай колькасці набылі «чорнае» золата. Вядома, не ў яго натуральным выглядзе, скажам, чыгуначным цыстэрнамі ці танкерамі, затым кудысьці везлі, выжугалі. Не. Усе здзелкі праводзіліся на паперы, скупляліся нафта, якая будзе здабываць толькі яшчэ праз паўгода, і якую потым можна прадаць па новай, больш высокай, цене. Ці, напрыклад, быўваліся дзяржаўныя аблігацыі ЗША ў той час, калі яе эканаміка ішла ўгору. І цяна хутка павіна была ўзрасці. Да росту сусветных цен на золата таксама прыклалі руку буйныя міжнародныя спекулянты, ці, як яны самі любяць сябе называць, «тэйдэры», «інвестары». Зьяць гэтыя людзі, і фонды толькі

— **Па мой погляд, толькі ў Расіі. Там, асабліва ў Маскве, «блукваюць» велізарныя грошы, праводзяцца здзелкі на астранамічныя сумы. Бі—**

— **«ВАЛЮТНЫ СПЕКУЛЯНТ» — СЁННЯ ХУТЧЫ ПСЕВДАНІМ ЦІ МЯНУШКА, ЗА ЯКОЙ ХАВАЮЦА АСОБНЫЯ ГРУПЫ ГІЛЁЎЦЫ ФІНАНСАВАГА РЫНКУ.**

даць, многія бачылі па расійскіх тэлеканалах публічную «порку» алігара Міхаіла Прохарава (ён стаў вядомы шырокай публіцы дзюкаючы скандальным прыгодам на злітнім гарнальшым швейцарскім курорце Куршавель) Уладзімірам Пудзіным. Старшыня ўрада тады, між іншым, здэліва адзначыў, што Прохараў дэбра сібе эканамічна адчувае, ён, маўляў, акрэшыўся. Удакладнаю, «акрэшыцца» ад англійскага слова cash) — «наўныя грошы». Паводле слэнгу расійскіх алігараў, акрэшыцца — значыць перавесці матэрыяльныя каштоўнасці (напрыклад, нерухомасць, прадпрыемствы) у грошы. Прохараў яшчэ да крызісу ўдала прадаў другому расійскаму алігараў камінат па вытворчасці нікелю. Цяпер у Прохарава прыкладна 13 мільярдаў долараў, на прыстойнае жыццё больш чым дастаткова. А таму ён зараз заклочаны тым, куды прыставаць з выгадай частку свайго багацця. Між іншым, мог хоць бы адзін мільярд укладзі ў эканоміку Беларусі, але пакуль не хоча.

Сёння амаль увесь расійскі акцыянерны капітал збег на Запад, бо гэта амаль на 90 працэнтаў былі замежныя грошы. З пачаткам крызісу інвестары прадалі акцыі расійскіх кампаній і вырочку грошаві дамоў. Так што ў Расіі для глабальных валютных спекуляцый сёння не так ужо і шмат свабодных грошай.

— **Затое іх хапае на Захадзе. Ці могуць дзены валютных спекулянтаў істотна парушыць адносна стабільнасць на сусветным фінансавым рынку, скажам, выбіць з раўнавагі юань ці іену?**

— Увогуле ў сусветнай эканоміцы фінансавы рынак — гэта непатрэбны элемент. Ён уяўляе сабой не што іншае, як стол для гульніяў дарослых мужчын, у гэтым выпадку, валютных спекулянтаў. Гульніяў, у якіх замест картанай калоды тасуюць валюты розных краін, акцыі, іншыя каштоўныя паперы. Сядзяць за гэтым сталом гульцы і імкнучы ўсяляк абіграць адзін аднаго. І пры гэтым яны нічога карыснага для людзей не робяць: ні тавараў, ні паслуг. Гэта выдатна разумеюць на Захадзе. Адзін мой знаёмы вядомы амерыканскі эканаміст,

— **У Беларусі ёсць магчымасці зарабляць велізарныя грошы на валютных аперацыях?**

— На мой погляд, няма. Каб на гэтых аперацыях атрымаць высокі прыбытак, трэба ўкладзі ў іх значны валютныя сродкі. Паводле маіх звестак, такімі сумамі нашы патэнцыйныя «тэйдэры» і «інвестары» проста не валодаюць. У нас няма і такіх банкаў ці кансорцыямаў, якія здольныя выдаткаваць на спекуляцыйныя мэты хоць бы адзін мільярд долараў. Нават знайсці свабодных 150 мільянаў долараў — гэта вялікая праблема для нашых банкаў.

Праўда, тэарэтычна фізічная асоба з Беларусі можа ўзяць, скажам, у Швецыі, крэдыт у мільён долараў на п'яць гадоў пад 3 працэнты гадавых. Затым гэты мільён канвертаваць у беларускую валюту і размясціць у банку на рублёвы дэпазіт пад 21 працэнт гадавых. І вы будзеце штомесяць атрымліваць амаль 2 працэнты прыбытку. Толькі ці дадучь вам гэты мільён долараў?

Хоць у нас можа мець неабліга даход ад валютных і рублёвых укладваў на банкаўскіх дэпазітах. Адзін мой знаёмы за некалькі гадоў зарабіў у Канадзе 170 тысяч дамоў ЗША. Пастая вяртанна дамоў паклаў іх на валютны дэпазіт з фіксаванай стаўкай 13 працэнтаў, і штомесяць мае 1700 долараў. Таму, у каго ёсць валютныя зберажэнні — не хваіць іх дома.

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ОАО «ЛИДАПИЩЕКОНЦЕНТРАТЫ» сообщает акционерам Общества о выплате дивидендов по итогам работы за 2009 год в размере 91 418 рублей на 1 акцию до 1 мая 2010 г. Выплата будет производиться депозитарием УП «Совмедиа» г. Минск почтовым переводом по месту жительства.

Все изменения, связанные с паспортными и адресными данными акционеров, необходимо сообщить по адресу: 230036, г. Минск, пер. Северный, 13, депозитарий УП «Совмедиа», тел. 8 017 213 54 72.

Правила внесения изменений:
- заявление на изменение данных

Директору УП «Совмедиа» Онищенко И.В.
Акционера ОАО «Лидские пищевые концентраты»
(наименование общества)
(фамилия)
(имя)
(отчество)

ЗАЯВЛЕНИЕ

Прошу внести следующие изменения:
Паспорт: _____

Адрес: _____

Фамилия: _____

К заявлению прилагается:
1. Копия паспорта (страница с данными о прописке + стр. 30–33)
2. _____
3. _____

« _____ » 20 _____ г.

(подпись заявителя)

- копия паспорта стр. 30–33 + стр. с пропиской (регистрацией).
УНП 500021268.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ

РУП «Белспецконтракт» проводит 6-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности 29 апреля 2010 года

Лот	Наименование техники	Местонахождение объекта	Год выпуска	Пробег в км/наработка в м/ч (износ)	Начальная цена продажи (руб.)	Сумма задатка (руб.)
40.	Грузовой КраА3-255 ш. 246775, дв. 756834	г. Бобруйск, в/часть 20392	1986	107489	7 000 000	700 000
41.	Автоцистерна АЦ-8-5334 ш. 50277 дв. 638342 с/о А8320362, 4 кат.	г. Михановичи в/часть 52188	1983	3291	36 000 000	3 600 000
42.	Автоцистерна АЦ-5,4-375 ш. 353707 дв. 418709 с/о 10924, 4 кат.	г. Михановичи в/часть 52188	1981	8525	10 000 000	1 000 000
43.	Грузовой КамА3-5320 ш. 385750, дв. 739792	г. Старые Дороги в/часть 48668	1991	192152	12 000 000	1 200 000
44.	Грузовой Урал-43202 ш. 078941, дв. 882199	г. Борисов в/часть 20193	1987	192242	6 000 000	600 000
45.	Грузовой КамА3-43106 ш. 0004923, дв. 888777	г. Береза в/часть 55782	1990	163742	9 000 000	900 000
46.	Грузовой МА3-53371 ш. 3800, дв. 8923942	г. Старые Дороги в/часть 48668	1989	230320	7 000 000	700 000
47.	Грузовой МА3-53371 ш. 3581, дв. 8921685	г. Старые Дороги в/часть 48668	1989	174537	8 000 000	800 000
48.	Буровая установка на шасси ЗИЛ-131 № 0900281	г. Минск Автохозяйство МВД, Гурьевская, 5	1990	47661	20 000 000	2 000 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казиміра, 2, 6-й этаж в 11.00 29 апреля 2010 г.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы до 17.00 27 апреля 2010 года.

Победитель аукциона обязан:
1. Заключить договор купли-продажи 29 апреля 2010 г.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5-ти банковских дней со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012008660018, код 357 в Октябрьском отд. ОАО «БПС-Банк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, УНП 101099370. **Без НДС. Справки по тел.:** (017) 278 06 97, факс 224 20 01. **Наш адрес в интернете:** www.belspeccontrakt.com.

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ДОРОЖНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ ТРЕСТ № 3» – продавец (организатор аукциона) 05 апреля 2010 года проводит открытый аукцион по продаже имущества с применением метода понижения начальной цены продажи.

№ лп/	Сведения о предмете аукциона	Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Место нахождения имущества	Сумма задатка, бел. руб.
Лот № 1	Баня Забор ж/б панелей 79 м² Мазутина Котельная	133 710 236	Могилевская область, Горечий район, г. Горки, ул. Мира, 20А	13 371 024

1. Наименование продавца – организатора аукциона, его место нахождения и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, тел. 26 34 24, 28 41 00.

2. Дата, время и место проведения аукциона: 05.04.2010 г. в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, каб. 34.

3. Порядок, в соответствии с которым проводится аукцион: Положение о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества от 28.05.2009 г. При подаче заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, подписывает с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

4. Информация о земельном участке: Площадь земельного участка – 1,3016 га, кадастровый номер – 72205020001006510.

5. Реквизиты текущего (расчетного) счета, на который должна быть перечислена сумма задатка: р/с 3012008900015 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Могилевской области код 355, УНП 700049607, ОКПО 03454762.

6. Место, дата и время окончания приема заявлений на участие в аукционе с приложением к ним документов: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; дата: 02.04.2010 г.; время: 17.00.

7. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

8. Сроки подписания договора купли-продажи: в течение 10 рабочих дней после проведения аукциона.

9. Извещения о проведении открытых аукционов с понижением начальной цены на 20% и 50% по продаже имущества ОАО «ДСТ № 3» опубликованы в газете «Звезда» № 212 от 10.11.2009 г. и 16 от 29.01.2010 г.

УЗАМЕН ДОМА — КВАТЭРА

Первагу такой схеме усё часцей аддаюць мінчане, чыё жыллё ў прыватным сектары трапляе ў зону зносу.

Паводле заканадаўства, пры зносе прыватнага дома прадугледжаны некалькі варыянтаў кампенсцыі за такое жыллё. Але ў рэальнасці часцей за усё справа зводзіцца да двух: альбо да атрымання ва ўласнасць добраўрадаванай кватэры, альбо да грашовай кампенсцыі.

Як расказаў выканаўца абавязкаў старшыні камітэта будаўніцтва і інвестыцый Мінгарвыканкама Мікалай Бутрым, у мінулым годзе мінчане ў асноўным пагадзіліся на грашовую кампенсцыю кошту збудавання, якія зносяцца. Паводле яго слоў, гэты варыянт аказваўся ў прывяртытце, бо дамы пачалі ацэньваць па рынковым коштам. У гэтым жа годзе вызначыўся ўхл і бок атрымання кватэр. Відзец, адбылася сітуацыя з падзеннем цен на нерухомасць, а значыць, і зніжэннем яе рынковай цены.

Прыкладна 5 працэнтаў уладальнікаў сядзяць, якія падлягаюць зносу, настойваюць на атрыманні новага катэджа ў межах горада, але гэты варыянт гарадскія ўлады не задовольняюць з-за адсутнасці магчымасцяў. Зямельныя участкі для наступнага будаўніцтва дома ў гарадской рыбе даюць толькі шматдзетным сем'ям, якія знаходзяцца на ўлкі асобаў з патрэбай у паліпашнім жылльвым умоў, і грамадзянам, якія выказалі жаданне палепшыць свае жылльвыя ўмовы менавіта такім чынам.

Вольга ЖАРЫНА, «Мінск—Навіны».

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Аукцион проводит КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью»

1	Дата, время и место проведения аукциона	Аукцион состоится 29 апреля 2010 г. в 11.00 по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45			
2	Срок приема документов	С 9.00 до 17.00 по рабочим дням по 22 апреля 2010 года включительно, 23 апреля 2010 года – до 16.15			
3	Номер лота	1	2	3	4
4	Адрес земельного участка	Жлобинский район, г. Жлобин, микрорайон 17, 50А	Жлобинский район, г. Жлобин, микрорайон 17, остановка «Микрорайон 17»	Жлобинский район, г. Жлобин, перекресток улиц Ковалева и Козлова	Жлобинский район, г. Жлобин, проезд Красный, 7
5	Кадастровый номер участка	321850100002003162	321850100002003163	321850100001001504	321850100004002470
6	Площадь, га	0,1042	0,0042	0,0358	0,0400
7	Целевое назначение	для строительства и обслуживания магазина промышленных товаров	для установки и обслуживания остановочного комплекса	для строительства и обслуживания магазина промышленных товаров	для строительства и обслуживания автосалона
8	Срок аренды	30 (тридцать) лет	10 (десять) лет	30 (тридцать) лет	30 (тридцать) лет
9	Характеристика территории и расположение на участке инженерных коммуникаций; строений и сооружений; инженерно-геологические условия	Участок свободен от застройки (инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-изыскательских работ)			
10	Ограничения и условия	1. внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка; 2. возмещение победителем аукциона расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания и изменения земельного участка; 3. заключение победителем с райисполкомом договора аренды земельного участка и осуществление в двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации права на земельный участок; 4. получение победителем аукциона в установленном порядке разрешения райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 1 год; 5. осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.			
11	Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории	Подключение к общегородским сетям и сооружениям инженерной инфраструктуры выполняется по техническим условиям эксплуатирующих организаций с учетом нагрузок, определенных при разработке ПСД			
12	Начальная стоимость, рублей	26 337 526	539 623	8 438 112	3 948 548
13	Сумма задатка, рублей	2 000 000	50 000	800 000	300 000
14	Затраты по изготовлению землеустроительной документации, рублей	730 315	588 452	589 436	618 062
15	Стоимость расходов по организации и проведению аукциона (ориентировочно), рублей	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

1. Аукцион состоится при наличии не менее двух участников. Не допускается продажа по начальной цене. Победителем признается участник, предложивший наиболее высокую цену. В течение 10 рабочих дней местный исполнительный комитет принимает решение о предоставлении земельного участка в аренду. Победитель обязан внести плату за право аренды земельного участка, определенную в результате торгов, возместить расходы, связанные с подготовкой аукциона и документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона.

2. Для участия в аукционе гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) не позднее 23 апреля 2010 года подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предполагается получить в аренду по результатам аукциона, а также копию платежного поручения о внесении задатка.

Кроме того, предоставляются:
гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;
индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;
представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельств

Краіна 30 гадоў

Выпуск № 12 (181)

ПІЦЬ ЦІ НЕ ПІЦЬ ВАДУ З КРАНА

Наколькі якасная вада ў нашай краіне? Чога варта засцерагацца? Што лепш, калодзеж ці вода-провод? На гэтыя і іншыя пытанні адказваюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя, Міністэрства прыродных рэсурсаў, Міністэрства ЖКГ і інш.

Як рэгулюецца якасць вады?
— Якасць вады вызначаецца Санітарнымі правіламі і нормамаі 10-124 РБ 99, — гаворыць **Наталія ХАЛАДЗІНСКАЯ**, намеснік галоўнага інжынера УП «Мінскводканал». — Кантроль якасці ажыццяўляецца штодзённа. У мінулым годзе было адарана 16 214 пробаў вады. У 15 023 пробах быў выкаранены мікробіялагічны аналіз вады. І толькі ў 0,068 працэнта былі знойдзеныя праблемы па мікробіялагічных паказчыках. Гэта была вада з водазаборных калонак. А па хімічных паказчыках — 0,03 працэнта. Вада сёння ў сталіцы па ўсіх паказчыках адпавядае нарматыўным патрабаванням. У Мінску, па праўдзе кажучы, даўно не адзначалася выпадкаў захворванняў.

Якасць вады таксама залежыць ад таго, з якіх крыніц яна ўзята. Таму што вада з падземных крыніц мае высокую смакавую якасць (гэта вызначаецца складам пэўных соляў, якіх няма ў вадзе з паверхні). У нас толькі трэцяя частка насельніцтва Мінска і трэцяя частка Гомеля п'юць з паверхневых водазабораў. А ўся астатняя краіна п'е з падземных водазабораў.
— Зараз ідзе распрацоўка плана па пераводзе сталіцы цалкам на падземныя крыніцы, — кажа **Наталія Халадзінская**. — Гэта досыць дарагага працэдура, але гарадскія ўлады пагадзіліся на гэта.

«Ваду з крана можна піць сырой»
— Па выніках 2009 года па Беларусі 0,8 працэнта вады, якая не адпавядае гігіенічным нарматывам па бактэрыялагічных паказчыках, — кажа **Ірына ЖАУ-НЯК**, урач-гігіеніст аддзялення камунальнай гігіены Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя. — А па рэкамендацыі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя вада лічыцца бяспечнай у гігіенічных і бактэрыялагічных адноснах, калі гэты працэнт ніжэйшы за 5. Як бачым, у нас ён значна ніжэйшы. Таму ваду з крана можна спокайна піць нават не гатаваную і не бяжыча кішчаннага расстойства.

Фільтр можа стаць расаднікам мікробаў
— Самы эфектыўны спосаб прыбраць мікраарганізмы — крапіліцаў ваду, — распавядае **Ірына ЖАУНЯК**. — А ў тым жа фільтры, калі вы ім карыстаецеся не кожны дзень, а з прамежкамі, мікраарганізмы вельмі добра размнажаюцца. Яны не абавязкова хваробатворныя, але калі яны там падразможыліся, невядома, што можа атрымаць. У кране вада пастаянна абнаўляецца. І для мікраарганізмаў там няма ўмоў, каб развівацца і накаплівацца. Таму ў такім выпадку больш бяспечна піць ваду з-пад крана.

Калі вада пахне хлоркай...
— Што датычыцца рэшткавага ўтрымання хлору, які бывае ў вадзе з паверхневых крыніц, гэта гарант таго, што ў вадзе не будзе хваробатворных мікраарганізмаў. Гэты працэнт бяспечны пры пастаянным ужыванні для здароўя чалавека, — працягвае **Наталія Халадзінская**. — У вясільніках, такіх як Масква і Санкт-Пецярбург, напрыклад, на хлор ужо не звяртаюць увагі, яны пры звычайнай. Хлорную ваду можна піць з крана. Нават жывёлы п'юць такую ваду. Вось у мяне сестра жыве ў такім раёне, яе котка п'е ваду выключна з-пад крана.

... а жалежа перавышае норму
— У нас жалежа ў палове ўсіх свідраван перавышае норму. У прыцыпле, на здароўе чалавека гэта не аказвае ніякага ўплыву, — кажа **Таццяна МЯЛЕШКА**, галоўны інжынер упраўлення камунальнай гаспадаркі і энергетыкі Міністэрства ЖКГ.
— Па рэкамендацыях Сусветнай арганізацыі аховы здароўя лічыцца, што пры канцэнтрацыі жалежа да 2 мг на літр вады можна піць усё жыццё і не атрымаць захворвання, — сцвярджае **Ірына ЖАУНЯК**. — Аднак у такой вады мы не можам памыць блізняду дзі на смак яна досыць непрыемная. Не дапамогуць

тут нават фільтры.
— Гэта вялікая праблема для Беларусі, — працягвае **Таццяна МЯЛЕШКА**. — Але яе можна вырашыць з дапамогай будаўніцтва станцыі абезжалезвання. Пабудову такіх станцыяў прадугледжвае праграма «Чыстая вада». За 2009 год было пабудавана 55 аб'ектаў водазабеспячэння і водаадвядзення. Каля 150 млрд руб. затрацілі. Планаўва, што каля 50 аб'ектаў будзе ўведзена ў эксплуатацыю. Сёння станцыі абезжалезвання праектуюцца і ў нас на больш высокіх нарматывах, чым у заходніх краінах.

Як даведана, якая вада ў вас?
— Насамрэч проста прыйсці і прынесці ў бутэльцы сваю ваду з-пад крана ў лабараторыю нельга. Вы ж не прыносіце з сабой кроў на аналіз. Яе бяруць у лабараторыі, — тлумачыць **Ірына ЖАУНЯК**. — Ваду патрэбна правільна адабраць. Менавіта ад гэтага залежыць якасць аналізу. Бо нават калі вы набылі ваду з-пад крана і хочаце даведацца, ці ёсць у ёй жалежа, вынік будзе залежыць ад таго, праз які час вада патрапіла ў лабараторыю, пры якой тэмпературы яна правялялася і г. д. Па інфармацыю пра сваю ваду лепш звярнуцца ў тэрытарыяльны цэнтр гігіены і эпідэміялогіі. Можна пацікавіцца сітуацыяй у цэлым па раёне, а можна за грошы зрабіць аналіз толькі свайго крана.

Калодзежная вада — небяспека нитратаў
Калодзеж — неабароненая водная крыніца. Яго глыбіня невялікая, таму і якасць вады залежыць ад сезона, ад наваколля, а таксама ад участка і яго «чысціцы», — тлумачыць **Ірына ЖАУНЯК**. — Калі выліць вядро вады на зямлю, то на 200 м глыбінні гэта будзе чыстая стэрільная вада. А калі выліць побач з калодзежам, то яна не паспее прасіфікавацца, пакуль дойдзе да вадонасычнага гарызонту. Таму прыбяральна калі калодзежа лепш не размяшчаць. Па выніках нашага кантролю бачна, што якасць калодзежнай вады значна горшая, чым водаправоднай. Па мікробіялагічных паказчыках гэта 14 працэнтаў, а я казала, што бяспечнай вада з'яўляецца, калі гэты працэнт не вышэй за 5. Таму патрэбна асцерагацца піць з калодзежа ваду сырой, пажадана яе гатаваць. Затое ў калодзежнай вадзе ўтрыманне жалежа знаходзіцца ў нормі. Аднак тут існуе іншая праблема — нитраты. У 28,6 працэнта калодзежаў выяўлена павышанае ўтрыманне нитратаў. Гэта тлумачыцца празмерным ужываннем мінеральных угнаенняў сельскімі гаспадаркамі. Нитраты існуючыя метадамі і фільтрамі (калі гэта не спецыфічныя фільтры, якія робяць ваду амаль дыстыляванай) не выдаляюцца.

— Нитраты ў шэрагу раёнаў у 10—20 разоў перавышаюць нарматывы, — гаворыць **Раман СТАН-КЕВІЧ**, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела гідагеалогіі Беларускага навукова-даследчага геалягаведчага інстытута. — І самае страшнае, што ваду з нитратамі на смак немагчыма вызначыць. Вада з нитратамі нават больш смачная.

Рызыка рака ад нитратаў
— Нитраты ў першую чаргу небяспечныя для немаўлят. Калі браць з калодзежа ваду і разводзіць на ёй малочную сумесь, дзіця можа атрымаць вялікія праблемы, — распавядае **Ірына ЖАУНЯК**. — Нитраты змяшчаюць іоны жалежа ў гемаглібін, які пераносіць кісларод. Тады з'яўляецца кіслароднае галаданне ў арганізме. У рэспубліцы ўжо было некалькі смертных выпадкаў. Для дарослых і людзей сталага ўзросту могуць быць аддалены наступствы. Нитраты ў асяроддзі страўніка пераўтвараюцца ў нитразаміны — гэта фактар рызыкі канцэрагенезу. Гэта не значыць, што ў кожнага, хто п'е ваду з павышаным утрыманнем нитратаў, будзе рак, але для пэўных канцэзорных гэта будзе фактарам рызыкі.

— Выйсць з гэтай сітуацыі — бутылкаваная вада, — кажа **Ірына ЖАУНЯК**. — Чалавек патрэбна 2,5 літра вадкасці ў дзень. Цалкам дастаткова і прымальна купляць бутылкаваную ваду. Умявацца і мыць блізняду вадай з павышаным утрыманнем нитратаў можна без праблем.

Самае галоўнае — у кожнага чалавека ёсць выбар, якую ваду піць. І усё залежыць ад вас і вашага выбару.

Настасся ЗАНЬКО.

Сям'я Хазанавых.

УВЕСЬ СВЕТ — У МАТЧЫНЫХ РУКАХ

Дзень жанчын — адно з самых любімых святаў у шматдзетнай сям'і Хазанавых, якая жыве ў Клімавічах. Муж і жонка, Марына Дамітрыёўна і Сяргей Уладзіміравіч, выхоўваюць пяцёра дзяцей. Гаспадыня працуе лабарантам у Клімавіцкім дзяржаўным аграрным каледжы, а гаспадар — электрамонтэрам у Клімавіцкіх электрычных сетках. Бацькі стараюцца выхаваць сваіх дзяцей добрымі і адукаванымі людзьмі.

Старэйшая дачка Каця — навучнка першага курса Мсціслаўскага каледжа, дзе яна пасідае асновы сваёй будучай прафесіі — бухгалтара. Дзевяцікласніца

Таццяна, пяцікласнік Ілья, першакласнік Дзіма вучацца ў школе. Чатырохгадовая Даша наведвае дзіцячы садок «Расіска». Восмага сакавіка муж, дачушкі і сыны доўраць сваёй любай матулі кветкі, сувеніры, зробленыя сваімі рукамі, кажучы шчырыя словы, чытаюць вершы, вшчуюць са святам. Гэты дзень асабліва для сям'і Хазанавых. У 2008 годзе напярэдні Дня жанчын Марыі Дамітрыёўне была ўручана высокая ўзнагарода — ордэн Маці.

Таццяна ПАДЛІПСКАЯ. Фота аўтара.

ГАСТРЫТ ЗЛУЕЦЦА НА СВЕЖУЮ АГАРОДНІНУ

Актуальна

Ад гэтай хваробы сёння пакутуе ледзь ці не кожны другі. Вясной жа гаспадар, які прывітае, свежай агароднінай, якія хворы страўнік прыходзяць не даспадобы. Дык што ж — зусім адмовіцца ад гэтых прадуктаў?

Адкуль ён бярэцца

З-за няправільнага рэжыму харчавання, стрэсу, дрэннай экалогіі ў страўніку пачынае выпрацоўвацца вельмі шмат салынай кіслаты. З'едзеная ежа не можа цалкам нейтралізаваць яе, і астатняя частка кіслаты вылікае запаленне сілістай страўніка. Вынік — гастрыт, прадвеснік жывячых хвароб. Яго сімптомы: пяткоўка, болі пад лямкай, мляоснасць, прысмак кіслата ў роце.

Але веснае абавстронне можа быць звязана і, наадварот, з недастатковай выпрацоўкай салынай кіслаты. Гэта прыводзіць да сухасці сілістай, павышаецца працэнт апрацоўкі ежы ў страўніку, на гэта патрабуюцца больш часу. У выніку развіваецца гастрыт з паніжанай кіслотнасцю. Прыкметы: адчуванне цяжкаў у жываце і ўздуцце, адрыжкі паветрам, непрыемны пах у роце, зніжэнне апетыту. Аднак ставіць дыягназ у абодвух выпадках самастойна не варта, бо падобныя сімптомы могуць быць і ў іншых хваробаў. Таму бач медыцынскага абследавання не абцяжыць.

Лячэнне гастрыту можа заняць некалькі тыдняў, калі гастрыт востры, а можа зацягнуцца і на гады, калі ён хронічны. Але ў першым, і ў другім выпадку дзевяціцца сесці на дыету.

Галоўнае веснае правіла

Такім чынам, пры павышанай кіслотнасці лепш за ўсё ўжываць абсалютальна прадукты: кіслы, сыры-пюры-крупныя, малочныя, агароднінныя.

Самае галоўнае правіла ўвесну — ужыванне агародніны ў адварным, тушаным, запечаным выглядзе. Карысныя таксама будучы ўсе кашы (акрамя проса), макаронны, поснае мяса, нятушанае рыба і птушка, някіслыя гатункі яблыкаў,

бананы. Прыкладнае меню пры абвастрэнні гастрыту: адварны і прапушчаны праз мясаруку мясныя і рыбныя стравы, пюры з варанай агародніны і караняплодаў, паравы амлет, свежы тварог, хлеб з мукі дробнага памолу (крыху падушчана або ўчарашні), вада без газу, гарбата з малаком. Дарчы, незрэнае малако зольна нармалізаваць павышаную кіслотнасць.

Чога есці не трэба
Востры прыправы, вэндліны, свініну лепш пакіньце тым, хто больш здаровы. Гэтыя прадукты вельмі раздражняюць сілістую стравявада і страўніку. Нельга ўжываць наварыстыя тлуствыя бульёны, асабліва грыбныя, сырую агародніну, саленыя, марынады, вострыя закускі з агародніны, цыбулю і часнок, цытрусуваы і іх сокі, здробнае цеста, свежы чорны хлеб. Мінца ўзбуджаюць страўнікву сакрэцыю і смажаныя стравы, мяса і рыба, тушаныя ва ўласным соку, кансервы, асабліва ў тамцае, круткія ягіды, кіслыя і недаспелыя садавіны і ягады. Адмоўнае таксама ад газаваных і халодных напояў.

Не варта злужываць кавай і моцнай гарбатай, таму што яны павялічваюць колькасць і канцэнтрацыю кіслаты ў страўніку. Есці трэба малымі порцыямі, але часта — 4—6 разоў у суткі. Ежа павінна быць не вельмі гарачай і не вельмі халоднай — 30—40 градусаў. Стараіцца вяртацца за тры гадзіны да сну.

Гумка і празмернасці — нашы ворагі
Выпрацоўка салынай кіслаты павышаецца пры адсутнасці ежы ў страўніку, таму нельга надоўга пакідаць яго зусім пустым. Па гэтай жа прычыне не варта жаваць гумку на галодны страўнік. Сліна

● Пры гастрыце з павышанай кіслотнасцю медыкі раць піць свежы бульбяны сок па 1 ст. лыжцы да 1,5 гадзіны да яды 2-3 разы на дзень на працягу 10 дзён востры і ўвесну. Такі немудрагэтны леква курс зменшыць агрэсіўнасць страўнікавага соку і знізіць рызыку сезоннага абвастрэння. Падобныя эфектныя вадоды і маркоўны сок, які прымаецца па той жа схеме. Цудоўнае гаючае дзейнае аказвае пчаліны мёд, сталовую лыжку якога разводзяць у шклянцы цёплай вады і выпіваюць за 1,5—2 гадзіны да яды.

● Пры гастрыце з паніжанай кіслотнасцю мёд варта разводзіць у халоднай ваде і піць непасрэдна перад ядыю. Дастаткова распаўсюджаным народным сродкам ад гэтай немачы лічыцца калуны соку, які прымаюць па 0,5 шклянкі ў цёплым выглядзе за 20—30 хвілін да яды 3 разы на дзень на працягу 3-4 тыдняў. Варта памятаць: калуны соку ўмяняе газаўтварэнне, таму карысна яго злучаць з маркоўным. Ужываць трэба толькі свежапрыгатаваны сок. «Закіслы» страўніквы сок і адвар курагі, калі выпіваць яго за 30 хвілін да яды.

Хваробы стагоддзя

«БЕЛЫ РАМОНАК» — СУПАРАТ ТУБЕРКУЛЁЗУ
24 сакавіка ў Беларусі адзначаць Сусветны дзень барацьбы з туберкулёзам.

Гісторыя гэтай даты пачалася больш чым 100 гадоў таму. 24 сакавіка 1882 года знакаміты нямецкі мікрабіялаг Роберт Кох выступіў з дакладам «Аб з'яўленні туберкулёзу». З таго часу вучоныя раскрылі многія адзначыць першы намеснік міністра Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь Роберт ЧАСНОЙЦА, туберкулёз па-ранейшаму турбуе навуковую і медыцынскую грамадскасць. Па звестках Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, кожную секунду адзін чалавек у свеце інфіцыруецца туберкулёзам, кожныя чатыры секунды — захворвае і кожны 10 секундаў ад туберкулёзу памірае адзін чалавек.

Сітуацыя з туберкулёзам знаходзіцца на кантролі па ўрадзе рэспублікі, заверджана дзяржаўная праграма «Туберкулёз» на 2010—2014 гады. У Сусветны дзень барацьбы з туберкулёзам у краіне адбываецца акцыя «Белы рамонак». Менавіта гэтая кветка ўпершыню была вывешана сімвалам барацьбы з туберкулёзам у 1911 годзе. Тады ў дзень ахвяраванняў у фонд барацьбы з туберкулёзам студэнты, гімназісты, шляхетныя дзеці прывалі штучныя белыя рамонак, вырабленыя вяха-вадзіцамі дзіцячых дамоў. 24 сакавіка на цэнтральных плошчы больш чым у 30 гарадах Беларусі будучыя вывешаны пераасонныя пультасканы, і ахвотныя змогуць прайсці бясплатнае флюараграфічнае абследаванне.

Вольга ШАУКО.

ЦЭЗІЙ-137 ЧАСЦЕЙ ЗА ЎСЁ ВЯЯУЛЯЕЦЦА Ў ГРЫБАХ І ЯГАДАХ

У 2009 годзе ўстаноўнае Дзяржаўнае ўрады было даследавана на ўтрыманне радыенуклідаў 93 642 ўзоры харчовых прадуктаў з грамадскага сектара і асабістых гаспадарак, з іх 3659 ўзораў — на ўтрыманне стронцыю-90.

Вынікі радыяцыйнага кантролю сведчаць пра далейшую стабілізацыю ўзроўню ўтрымання радыенуклідаў у асноўных харчовых прадуктах. Так, у харчовых прадуктах, што вырабляюцца ў грамадскім сектары, перавышэнне дзейных нарматываў па ўтрыманні цэзію-137 і стронцыю-90 увогуле не рэгістравалася, як, дарэчы, і ў папярэднія гады. А ў прадуктах з асабістых гаспадарак перавышэнне рэспубліканскіх дапушчальных узроўняў (РДУ-99) па цэзію-137 было ўстаноўлена ў малаці і малочных прадуктах.

Паводле інфармацыі спецыялістаў Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя быў устаноўлены вынідак рэалізацыі з перавышэннем нормаў ўтрымання цэзію-137 хутказамарожаных чарніц, якія паступілі ў гандлёвую арганізацыю з горада Бяроза Брэсцкай вобласці. Галоўным дзяржаўным санітарным урачом Магілёўскай вобласці была вынесена пастанова аб забароне рэалізацыі забруджанай партыі чарніц. Пры абследаванні склада Дубровенскага раёна ў Віцебскай вобласці былі знойдзеныя свежыя журавіны, забруджаныя цэзіем-137 звыш дапушчальных нормаў. Галоўным дзяржаўным санітарным урачом Дубровенскага раёна была забаронена рэалізацыя журавін у колькасці 196,38 кг.

У Гомельскай вобласці пры правядзенні праверак прадрываў Гомельскага аблспажыўсаюза ў сезон масавых нарыхтоўкаў кантрольваючы органы выявілі тры ўзоры дзікоўных чарніц і тры ўзоры свежых лісцічак з перавышэннем нормаў па ўтрыманні цэзію-137. Галоўным дзяржаўным санітарным урачом Ельскага раёна была спынена рэалізацыя трох партый свежых лісцічак (21,5 кг) на нарыхтоўчым пункце індывідуальнага прадрывальніка. У той жа дзень забруджаныя лісцічкі былі знішчаныя.

Надзея НІКАЛАЕВА.

МЕТАДОН ПАД ПОДПІС
Магчымаць бяскарна, больш за тое — афіцыйна, атрымаць некаторыя з жыхароў Светлагорска, якія пакутуюць ад наркатычнай залежнасці. Тут на базе наркалагічнага дыспансара, у межах праекта міжнароднай тэхнічнай дапамогі «Прафілактыка і лячэнне ВІЧ/ІІД ў Рэспубліцы Беларусь» адкрыўся кабінет замшчальнай тэрапіі.

У гэтае пашыранне не так проста трапіць. Кабінет абсталяваны па ўсіх правілах — у ім некалькі ступеняў абароны ад выпадковых «гасцей», а невялікая частка — гэта афіцыйна зарэгістраваныя нарказалежныя, якія «сядзяць на ігольцы» некалькі гадоў і безвынікова рабілі спробы выпельчыць іншымі спосабамі. У прысутнасці медыцынскага персаналу чалавек выпядаецца доза метадону, які ён прымае таксама на вачах медсястраў.

Гэта вымушана мера, лічыць спецыялісты, якая, аднак, дазваляе трымаць сітуацыю ў ужываннем наркатыкаў на ўзроўні прыхільнікаў гэтага зэля па пад некаторым кантролем. Такім чынам, пакуль наркаман прыходзіць па сваю афіцыйна дазволена дозу — а яна падбіраецца індывідуальна, — ён выключнаецца з крымінальнага асяроддзя, не шукае прыгод для сябе і не стварае для сваякоў лішняга сацыяльнага напружання.

У Гомельскай вобласці цяпер на дыспансэрным ўліку стаіць 1086 чалавек, на прафілактычным — 620, — называе афіцыйныя лічбы нарказалежных загадчык арганізацыя-метадычнага кансультацыйнага аддзела Гомельскага абласнога наркалагічнага дыспансара Дзімтрый ЦЯРЭШЧАНКА. — Атрымліваецца, больш чым пятая частка з іх жыве ў Светлагорскім раёне. Гэта стаяць ж, колькі ў Гомелі. Таму, асабліва для Светлагорска, праблема застаецца вельмі актуальнай.

Прадстаўнік ААН/ПРААН у Беларусі Антоніў БРУК, які ўзяў удзел у адкрыцці кабінета, заўважыў, што ў наступным можна будзе запусціць у Светлагорск спецыялізаваны і іншыя гарады Беларусі для абмену вопытам. Па выніках праведзенага Міністэрствам аховы здароўя аналізу, найбольш значнымі вынікамі ўкаранення замшчальнай тэрапіі з'яўляецца адмова ад так званых «вулічных» наркатыкаў, магчымаць правядзення ў нарказалежных тэрапіі ВІЧ-інфекцыі, гепатыту, туберкулёзу, іншых захворванняў. Наркадыспансары, на базе якіх прымяняецца замшчальная тэрапія наркаманаў, за содт крошадку Глобальнага фонду для барацьбы са СНІДам, туберкулёзам і маларыяй аснашчаныя неабходным медыцынскім і лабараторным абсталяваннем.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Інфармукоп

Прыкметы цукровага дыябету

Для цукровага дыябету 1-га тыпу характэрныя тры «вялікія» сімптомы: смага, паліурія — залішняя выдзяленне мачы і зніжэнне вагі.

Паводле слоў урача-інтэрна 2-й гарадской дзіцячай паліклінікі г. Мінска Ганны МІХНО, апетыт пры гэтым можа быць павышаным, так і паніжаным. Большасць дзяцей скардзятца на павышаную сталільнасць, слабасць, зніжэнне фізічнай і разумовай працаздольнасці. У дзяцей малодшага ўзросту з'яўляецца дзённы і начны энурэз. Мача — бясколера, пакаіда на блізкае «крухмальныя» плямы. Узнікае сухасць скуры, сілістэты абалонка, далучаюцца грыбковыя і гнайчыковыя пашкодванні. Назіраюцца атрафічныя змены ў мышцах, часта павялічана печань. Клінічныя правыя паступова нарастаюць і сярэднім праз 2—4 тыдні развіваюцца станцы, якія пагражаюць жыццю.

Паводле сучасных звестак, генетычная схільнасць да хваробы рэалізуецца пры наяўнасці пусквовага механізму. Фактары, якія павялічваюць рызыку працоў, невядомыя. У часткі хворых узнікненне хваробы абумоўлена ўздзеяннем на арганізм вірусав крсачку, эпідэміялогіі, ветэраднай воспы, Касаксі, грыпу, гепатыту. У дзяцей спецыялісты звяртаюць увагу на ўзровень спеласці арганізма, палуацызнае харчаванне, нават становаўча ў сям'і, характар уземаадноснаў з бацькамі і шраг іншых момантаў.

Дыябет — гэта шырока распаўсюджанае хранічнае захворванне, пры якім арганізм не выпрацоўвае або не выкарыстоўвае ў належнай меры інсулін. Інсулін — гармон, неабходны для ператварэння глюкозы (цукру) ў энэргію.

Мелодыя ад ціску

Яшчэ 1000 гадоў таму Авіцэна рэкамендаваў у якасці лячэння дыету, працу, смех і... музыку. Дзяржаўныя мужы Старажытнай Грэцыі сцвярджалі, што музыка пазбаўляе пачуцця страху, злосці, шкадвання, янавісці.

Загадчыца жаночай кансультацыі 18-й гарадской паліклінікі г. Мінска Валяціна ВАРЛАМАВА кажа, што музыка ўздзейнічае не толькі на чалавека, але і на жывёл, і нават на расліны. А не так даўно было невровое напружанне, актывізуе разумовыя працэсы, павышае працаздольнасць. Мелодыя, якая дастаўляе чалавеку задавальненне, стварае прыемныя настроі, запавольвае пульс, павялічвае сілу сардэчных скарачэнняў, зніжае ціск, расшырае сасуды. І наадварот, калі музыка раздражняе, пульс пачащаецца, а сіла сардэчных скарачэнняў становіцца больш слабай.

Калі вы хочаце праверыць уздзеянне музыкі на ваш настрой, спачатку скажыце сабе: зараз паслухаю адну, дзве, тры мелодыі і меланхолія знікне. Добра слухаць музыку ў ціім паўзацменным пашчыманні. Мелодыі могуць быць заспакаляючымі, раслабляючымі або танізуючымі, якія надаюць бадзёрасці. Раслабляючы эффект карысны пры гіпертанічнай хваробе, язве стаўніка, бронхіяльнай астме, неўрастэніі, галаўных болях.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на II квартал або 1-е паўгоддзе 2010 года — запаяніце картку ўдзельніка, выразаіце і дасыліце яе да 9 красавіка ў рэдакцыю на адрас: 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Падпісчык можа выйграць электрачайнікі, DVD-прайгравальнікі, тэлевізары, печ ЗВЧ і кухонны камбайн. Розыгрышы прызоў адбываюцца 13 красавіка 2010 г.,

НІЗКІ ПАКЛОН за неверагодны вынік

У панядзелак ранкам па беларускім часе канадскі Ванкувер яшчэ раз развітаўся з удзельнікамі галоўнага старта чатырохгоддзя: адбылося закрыццё X зімовых паралімпійскіх гульні.

Трохразовы прызёр Паралімпіяды-2010 Людміла ВАУЧОК.

Спаборніцтвы сабралі больш як 500 атлетаў з 44 краін свету. Для параўнання: у першых зімовых паралімпійскіх гульнях, якія прайшлі ў 1976 годзе ў Швецыі, удзельнічала толькі 200 спартсменаў з 16 краін. Праўда, і назва тады была іншая — Зімовыя алімпійскія гульні для інвалідаў.

Зараз паралімпійскі рух аб'ядноўвае сотні тысяч спартсменаў з усёй планеты. Канкурэнцыя расце з кожным годам, аб'ёмы фінансавання часам роўныя, калі не большыя, з алімпійскімі. У прычыне, так і павінна быць, бо калі спачатку тэрмін «паралімпійскі» звязваўся з «паралічом», то цяпер ён інтэрпрэтуецца зусім інакш: грэчаскае «пара» азначае «побач, па-за». Паралімпіада — гэта не дадатак да спаборніцтваў здравых спартсменаў, гэта паралельнае, самастойнае дзеянне. І дасягненні спартсменаў з фізічнымі недахопамі трэба ставіць шчыра кажучы, нават вышэй, яны перамагаюць не толькі супернікаў, але, у першую чаргу, саміх сябе, свае псіхалагічныя бар'еры.

Як ужо паведамляла «Звязда», перад двума апошнімі днямі спаборніцтваў на рахунку зборнай Беларусі было 7 медалёў. Добры шанец павялічыць гэты вынік у суботу мелі дзве нашы эстафетныя каманды. Мужчынская, у складзе

фінала быў і ў Людміла Ваўчок, але ў апошнім для сябе выступленні ў Ванкуверы беларуска змагла наваздаць барацьбу галоўным канкурэнтам. Усё вырашалася літаральна на апошніх метрах. У выніку: золата ў італьянкі, на другім радку ўкраінка, а наша Люда стала трэцяй, апыраўдзішы яшчэ адну прадстаўніцу «жоўта-блакітных» на 0,4 секунды.

Гэты бронзавы медаль стаў дзевятым на рахунку зборнай Беларусі. Нашы спартсмены паўтарылі турэцкае дасягненне чатырохгадовай даўніны. Аднак тады была толькі адна залатая ўзнагарода — цяпер дзве, што дапамагло беларускай зборнай заняць 9-е месца ў агульным заліку. У 2006-м мы былі 11-мі.

Варта будзе яшчэ раз узгадаць нашых герояў: Людміла Ваўчок — 2 золаты і адна бронза, Васіль Шапцябой (лідар — Мікалай Шаблоўскі) — дзве бронзы, Ядвіга Скарабагата (лідар — Васіль Гаўруковіч), Ларыса Варона, Дзмітрый Лобан і эстафетная жаночая каманда — па адной бронзе.

Яўген БАРАКСа.

Выніковы медальны залік X Зімовых паралімпійскіх гульні

Краіна	Золата	Серабро	Бронза	Усяго
1. Германія	13	5	6	24
2. Расія	12	16	10	38
3. Канада	10	5	4	19
4. Славакія	6	2	3	11
5. Украіна	5	8	6	19
6. ЗША	4	5	4	13
7. Аўстрыя	3	4	4	11
8. Японія	3	3	5	11
9. Беларусь	2	0	7	9
10. Францыя	1	4	1	6
11. Італія	1	3	3	7
12. Нарвегія	1	3	2	6
13. Іспанія	1	2	0	3
14. Швейцарыя	1	2	0	3
15. Новая Зеландыя	1	0	0	1
16. Аўстралія	0	1	3	4
17. Фінляндыя	0	1	1	2
18. Паўднёвая Карэя	0	1	0	1
19. Швейцыя	0	0	2	2
20. Польшча	0	0	1	1
21. Чэхія	0	0	1	1

НА САРАКІ ВЯРТАЮЦА СОРАК ВЫРАЯЎ...

23 сакавіка — Суветны дзень метэаралогіі ПАПАРТ НАДВОР'Я АД ГОМЕЛЬСКИХ МЕТЭАРОЛАГАЎ

— І вы можаце даведацца, якое надвор'е спрыяла вашаму з'яўленню на свет, калі вы нарадзіліся на тэрыторыі Гомельскай вобласці пасля 1947 года. — Краўнік групы метэааналізаў Ала Аўчыннікава паказвае заламінаваны «пашпарт надвор'я», з якога можна даведацца, якім было надвор'е ў канкрэтны дзень шмат гадоў таму. — Менавіта з 1947 года ў Гомелі пачалося дакладнае вядзенне назіранняў за надвор'ем. Тым часам група метэааналізаў Гомельскага абласнога цэнтру па гідратэааралогіі і маніторынгу навакольнага асяроддзя прызнана лепшай у краіне па выніках конкурсу, які праводзіцца штогод Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі.

— Прыемна быць лепшым сярод 52 аналагічных станцый краіны, — адзначае кіраўнік падраздзялення Ала Аўчыннікава. — Улічвалася ўсё: якасць назіранняў, колькасць абслугоўваючых арганізацый. Толькі на бяссплатнай аснове на нашы прагнозы арыентавацца 28 арганізацый Гомельскай вобласці. Ацэньваўся ўзровень падрыхтоўкі спецыялістаў. Між іншым, за апошнія два гады ў нас практычна на 90 працэнтаў абноўлена прыборная база, а апраўдальнасць прагнозаў дасягае 96 %.

Кажуць, што пра надвор'е гавораць, калі гаварыць больш няма пра што. Метэаралагі з гэтым ніколі не пагодзяцца, бо статыстычныя звесткі апошніх дзесяцігоддзяў сведчаць: у больш за 80 % усіх стыхійных бедстваў метэаралагічнае або гідралагічнае паходжанне.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Пашпарт надвор'я прапануе спецыяліст групы метэааналізаў Алена КОЗІНАВА.

ГАЗЕЛЬ
ОПРАВДЫВАЕТ СРЕДСТВА

Срок окупаемости 1 год
Лизинг

ПТ ЗАО «БелГАЗавтосервис» www.belgaz.by
ОФИЦИАЛЬНЫЙ ДИЛЕР ОАО «ГАЗ» в РБ
«АВТОЦЕНТР КОЛДІЧІН»

220024, г. Минск, п/у Колдичин, ул. Бабушкина, 25 (017) 291-81-12

КОММЕРЧЕСКИЕ АВТОМОБИЛИ ЛАЗИНГ ГАРАНТИЯ
ЗАПАСНЫЕ ЧАСТИ СЕРВИС (017) 291-81-11
ПРОИЗВОДСТВО АВТОФУРГОНОВ (029) 622 66 55

Лицензия № 50090 ОАТ 1608 от 18.12.2008г. до 18.12.2013г.

Спорт-тайм

Домрачава на п'едэстале ў шосты раз

На этапе Кубка свету ў Халменколене беларуская Дар'я Домрачава заняла другое месца ў гонцы пераследавання на 10 км. Біятлістка стартавала з другой пазіцыі праз 5 секунд пасля перамоцы спрынту Мішэя Хаўсвальд з Германіі, узначаліла гонку пасля першай старты і не ўпускала лідарства большую частку дыстанцыі, дапусцішы промах на апошнім, чацвёртым, агнявым рубяжы. Але незадоўга да фінішу

Дар'ю усё-такі дагнала немка Хаўсвальд, якая захавала больш шпідэ на апошнім рубяжы. У выніку Мішэя з трыма промахамі стала пераможцай (32 хв. 05,5 сек.), Домрачава з адным промахам і адставаннем усяго 5,4 сек. заняла другое месца, шведка Ганна-Карэн Олафсан-Зідак фінішавала трэцяй (2 промахи, +39,8 сек.). У сёлетнім сезоне Дар'я Домрачава ўжо шосты раз паднялася на п'едэстал.

Лёгкаатлеты заваявалі Кубак Еўропы

Мужчынская зборная Беларусі па лёгкай атлетыцы ў французскім Арле заваявала Кубак Еўропы па зімовых штурханніках. Беларуска каманда ў складзе 12 чалавек выступала ў дзвюх узроставых катэгорыях — сярод дарослых і моладзі да 23 гадоў. У камандным заліку мужчынская зборная Беларусі стала ўладальніцай Кубка Еўропы, а дзятчаты да 23 гадоў сталі сярэбранымі прызёрамі. У асабістым заліку ў актыўнае беларускае спаборніцтвае 7 медалёў: 3 залатыя, 3 сярэбраныя і 1 бронзавы. Прычым пяць узнагародаў на рахунку штурханнічых ядра.

У мужчынскіх спаборніцтвах штурханнік ядра Андрэй Міхневіч, які нядаўна стаў сярэбраным прызёрам зімовага чэмпіянату свету ў Катары, выйграў «золата» (21,04 м), устанавіўшы рэкорд Кубкаў Еўропы і амаль на метр апыраўдзішы сярэбранага прызёра серба Асіра Каласінач (20,15 м). У жаночых спаборніцтвах сярод штурханнічых ядра пераможцай стала Надзея Астапчук (20,16 м), а Наталія Міхневіч заваявала «серабро» (19,55 м).

У моладзевых спаборніцтвах беларускія «ядзерычкі» заваявалі дзве ўзнагароды. 20-гадовая Алена Грышко, якая дэбютавала на Кубку Еўропы, адправіла снарад на адзнаку 17,66 м і выйграла «золата». «Серабрам» скаронку беларускай дружны папоўніў штурханнік ядра Сяргей Бахар (17,65 м). У кіданні молата сярод мужчын дэбютант дарослага Кубка Еўропы Юрый Шаюноў заваяваў «серабро» (76,30 м). У моладзевых спаборніцтвах Настасся Каштанова стала бронзавым прызёрам у кіданні дыска (54,65 м).

ІКОНЫ Ў КІШЭНЯХ НЕ ВОЗЯЦЬ

Спробу незаконнага вывазу на тэрыторыю Польшчы чатырох ікон спынілі супрацоўнікі Гродзенскай рэгіянальнай мытні. Гістарычны каштоўнасці былі схаваныя ў кішэнях дарожнай сумкі грамадзяніна Расіі — аднаго з пасажыраў цягніка «Гродна — Кузінец». Я адзначыў і Дзяржаўным мытным камітэце, для перамяшчэння праз мяжу нашай краіны люд-

бых прадметаў гісторыка-культурнай спадчыны вызначаны абмежаванні — у гэтым выпадку з'яўляюцца абавязковымі дэклараванне, а таксама спецыяльны дазвол Міністэрства культуры Беларусі. Расійцын на гэтыя акаліччаны «забыўся». Тым часам экспертыза засведчыла: затрыманыя іконы адносяцца да XIX — пачатку XX стагоддзя. Сяргей ГРЫБ.

ВОЎК ЗАБЕГ У ВЕСКУ

У в. Дзяковічкі раёне, забег воўк і напу на сабаку. Назаўтра паліўнічыя выслачылі ваўка і застрэлілі. Аналіз, які зрабілі ў абласным цэнтры гігіены і эпідэміялогіі, быў станоўчым — звер аказаўся шалёным. За сабакам, які ўступіў у свабоду з ваўком, устаноўлены дзесяцідзённы нагляд. Сямён СВІТУНОВІЧ.

Навіны сталіцы БІЗНЭС НЕ ЎДАЎСЯ...

Дзевяціры гора-прадпрыемальнікам дзевяціцца вярнуць дзяржава субсідыю, якая выдзелена ім на адкрыццё ўласнай справы.

Дзевяціры мінчанам, якія атрымалі субсідыю на адкрыццё сваёй справы ў памеры 11 бюджэтай праектовага мінімуму, прапанавана вярнуць гэтыя грошы. Прычым са штрафам і папраўкай на інфляцыю. У выніку сума складала каля 3 мільёнаў рублёў, паведаміла намеснік начальніка аддзела рынку працы і арганізацыі новых працоўных месцаў упраўлення занятасці насельніцтва Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Галіна Кулакоўская.

Прычына гэтага — невыкананне дагаворных абавязанстваў. Беспрацоўныя не змаглі пачаць на працягу года падрыхтоўчыя дзейнасці і пачаць плаціць адпаведныя падаткі. Напрыклад, адзін хацеў адкрыць свой міні-маркет, але «не пачытаў» арэнду памешчання. Другі меў намер сеці за руль уласнага таксаматра, але з-за дрэннага стану аўтамашыны яму было адмоўлена ў выдачы ліцэнзіі. Яшчэ адзін мінчанін сутыкнуўся з цяжкасцямі пры арганізацыі будаўнічых работ.

Працэнт няўдачнікаў, тым менш, невялікі, падкрэсліла Галіна Кулакоўская: 174 бізнэсманы-пачаткоўцы, якія атрымалі ў 2009 годзе субсідыю, пасляхова «стартавалі», і дзяржава ім падарыла гэтыя грошы.

Ніна ЯНОВІЧ, «Мінск—Навіны».

Будзь пільным! За тэлефоннай размовай не заўважыла цягнік

21 сакавіка а 19-й гадзіне загінула 45-гадовая жыхарка Шклова, рабочая адной з арганізацый горада.

Яна ішла праз чыгунку на пераездзе, але тут зазваніў мабільны тэлефон. Жанчына адказала, усю сваю увагу скіравала на гутарку і не заўважыла грузавы цягнік, які набліжаўся. Верагодна, што на сітуацыю паўплываў і нецярпячая стан. Яна трапіла пад цягнік і атрымала смяротную траўму. Алена КАЗЛОВА.

БЕЛАРУС ВІТАЛЬ ГУРКОЎ ТРАПІЎ У СУСВЕТНЫ ФІНАЛ К-1 МАХ

НАШ баец цяжкай крывёю перамог на турніры ў Мінску, дзе выбіраў лепшага «ударніка» Усходняй Еўропы. Першае беларускае шоу К-1 такога размаху цягам двух месяцаў будзе паказваць па шматлікіх сусветных каналах. А фотаздымак пераможцы трапіў на першы пазіцыі сусветных байцоўскага сайту.

годны прыклад. Зычу, каб і вашы людзі палюбілі вайшкі байцоў. Я расставіў Майку пра тое, што і ў беларусаў ёсць такі герой, які можа даць годны прыклад. Наш Віталь Гуркоў нярэдка дае інтэрв'ю па-беларуску і падтрымлівае нацыянальную культуру, выходзіць у рынг пад нацыянальную музыку гурта «Тройца». Але ці атрымаецца ў яго перамагчы і заваяваць прызнанне ў аўдыторыі? Майк Песінер проста жахаўся уданчы.

«ПЕРАМОГА, ЗАВАЯВАННЯ СЭРЦАМ»

Мінскі Палац спорту быў забіты людзьмі. Побач з арэнай — аўтамобілі з украінскімі, польскімі, літоўскімі, нямецкімі нумарамі. Любіць прыйшоў такі шмат, што шоу даволна пачынае на паўгадзінны паволь за заўважаны тэрмін. У Палац спорту набілася каля 4000 чалавек.

Пасля двух разагрэвальных баёў распачаліся чэврыфіналы К-1 МАХ. Віталь Гуркоў сутраўся з

палаккам Лукашам Шульцам. На суперкачаканям, замежны госьць даў жорсткі адпор нашаму чэмпіёну. Было відаць, што Віталь яшчэ не прывычыў да правілаў К-1, час ад часу ён па старой звычцы не прывычыў да правілаў К-1, час ад часу ён па старой звычцы выкарыстоўваў прыёмы кліну (барацьбы), што ў К-1 дазваляецца рабіць вельмі абмежавана. Беларус перамог аднагалосна, але за тры раўндзі моцна стаміўся. У паўфіналі ён выйшаў на грузіна Энрыке Гагохію (клуб «Капітан», Адэса), чэмпіёна Еўропы па класічным боксе, які ў сваім чэврыфінальным падымку хутка накаўтаваў казахка Даўлетата Атарбаева. Такага ад Энрыке не чакалі.

У падымку з Гурковым грузін ледзь не стварыў сенсацыю, зраўняў нахдаўн у першым раўндзе. Але Віталь Гуркоў здолеў узначаліць грузінаўскага апанента. Секунданты рабілі масажы, наносілі байцам спецыяльную раскірку. Да фіналу байцы ўзнавіліся. Замін Гусейнаў удаля атакаваў з сярэдняй дыстанцыі, але так і не змог прабыць аднаклубнічым корпус. Віталь Гуркоў удаля атакаваў з далёкай дыстанцыі, часам уваходзіў на блізкую і трапіна прабыў каленам.

Тым часам Замін Гусейнаў (Беларусы/Азербайджан), таварыш Вітала Гуркова з мінскага клуба Patriot, у чэврыфінале перамог украінца Івана Грыгор'ева, у паўфінале — літоўца Тадаса Енкуска.

Перад фінальным падымкам было праведзена некалькі супербаёў. Мінчанін Ігар Бугаенка (клуб Patriot) аднагалосна перамог швейцарца Слава Палуціна.

У наступным двубоі сышліся дзве маладыя надзеі К-1: галандзец Бой Бой Марцін (Mike's Gym) і беларус Дзяніс Ганчаронак (Patriot). Гэта быў напрыгажэйшы двубой турніру, Дзяніс накаўтаваў галандца ў першым раўндзе. Апошні супербой быў тытульным. Зорка сусветнага

Забіт САМЕДАЎ у поясамі чэмпіёна свету.

Перамогу па пунктах аддалі Гуркову. Упершыню ў беларускай гісторыі мы пабачым нашага байца ў фінальнай частцы спаборніцтваў К-1 МАХ.

— Гэта перамога, вырваная зубамі, заваяваная сэрцам, — сказаў пасля фіналу Дзмітрый Пясечнік, трэнер Вітала Гуркова і старшыня моладзевыга аб'яднання «Патрыёт». — Цяпер мы зробім усё магчымае для таго, каб перамагчы ў фінале. Насуперак усім скептыкам і нядабраўчліўцам.

Яўген ВАЛОШЫН.

Віталь ГУРКОЎ і Энрыке ГАГОХІЯ ў паўфінале. Байцы змагаліся, як апошні раз у жыцці.

Віталь ГУРКОЎ з кубкам пераможцы К-1 WORLD MAX 2010 East Europe Tournament.

— Турнір пакажуць па 93 каналах свету, мінскае шоу адлявае найлепшым сусветным стандартам. Адабраў самыя моцныя байцы К-1 з усяго рэгіёна, — выступаў на прас-канферэнцыі перад турнірам прадстаўнік К-1 у Еўропе Данатас Сіманавіч.

Тым чытачам «Звязды», хто гэтага яшчэ не ведае, нагадаем, што спаборніцтвы К-1 яднаюць усё ўдарныя віды спорту — бокс, кікбоксінг, каратэ, муай тай, кунг-фу і гэтак далей. Ёсць дзве асноўныя вагавыя катэгорыі — суперцяжка (больш за 91 кг) і сярэдняя (да 70 кг, так званая К-1 МАХ). Калі ў першай вагавой катэгорыі беларусы маюць дзвюх зорак — Аляксея Ігнашова і Забіта Самедава, то ў другой нашы байцы ніколі не трапілі ў сусветны фінал.

І вось перад нашымі хлопцамі замілаецца надзея туды трапіць. У адборачнай васьмёрцы ад Беларусі бралі ўдзел адразу два байцы — лідар нацыянальнай зборнай па муай-тай Віталь Гуркоў і яго аднаклубнік Замін Гусейнаў.

Іх супернікі — яшчэ шэсць тытулаваных «ударнікаў». Гэта пагрозлівы маладзевані Канстанцін Ціу, на якога многія ставілі, лепшы тай-баксёр Казахстана Даўлет Атарбаеў, палк Лукаш Шульц, тэхнічны літовец Тадас Енкус, грузін Энрыке Гагохія, чэмпіён Еўропы па класічным боксе, чэмпіён свету па кікбоксінгу Іван Грыгор'ёў з Украіны. У пералыках паміж баямі

Забіт «Маўгілі» САМЕДАЎ накаўтаваў Родні «Ціхага зайбою» ГЛАНДЭРА ў трэцім раўндзе.

Спецыяльны карэспандэнт «Звядзі» Надзея ДРЫЛА наведала мінскі Цэнтр рэсацыялізацыі раней судзімых

Першы завулак Акрэсціна, 36. Менавіта тут, за высокай бетоннай агародай і калочным дратом і знаходзяцца часовы прытулак былыя «зэкі», якім на волі няма куды падацца. Размяшчаецца так званы інтэрнат для раней судзімых на тэрыторыі Цэнтра ізаляцыі правапарушальнікаў ГУУС Мінгарвыканкама. Пастаяльны асаблівы, таму і правільны пражывання тут даволі жорсткія. Кожнага на ўваходзе пільна аглядаюць: а раптам хто адважыцца прасеці алкаголь ці наркатыкі? З'яўляцца «дадому» нападлітку таксама строга забаронена. Апошняя ўмова для гэтых людзей самая няпроста: менавіта там тут застаюцца самыя вальеры. Большасць жа навочку не вытрымліваюць і месечнага выпрабавальнага тэрміну. Пабудуць два-тры дні і сыдохдзіць...

Сёння ў сталічным Цэнтры рэсацыялізацыі раней судзімых 7 пастаяльцаў. Праўда, у 9 гадзін раніцы я заспела на месцы толькі трох. Дакладней, двух, бо самы старэйшы, які, як высветлілася пазней, адсядзе 10 гадоў за тое, што па п'яны забудуў саўбальніку, якраз адыходзіў на працу.

Пакуль чкала неаднаразова судзімага Аляксандра Лагута, які згадзіўся са мной паразмаўляць, паспела агледзець увесь паверх. Акрамя трох спальных памяшканняў, разлічаных на 12 чалавек, тут ёсць кухня, пакой адпачынку і нават невялічкая палічка з кніжкамі, у тым ліку і рэлігійнымі. Адным словам, даволі сціпла, але чыста і акуртна.

Таворскі кіраўнік па сацыяльнай адаптацыі судзімых асобаў Івана САКАЛОЎСКАГА, пасцельныя прыналежнасці тут выдаюцца бясплатна, а вась пра хлэб надзёныя кожны павінен клапаціцца самастойна. Таму, які толькі ў інтэрнат трапіла новы пастаялец, адміністрацыя прымае меры для таго, каб як мага хутчэй аформіць яму пашпарт і рэгістрацыю. Тым жа, каму няма чым заплаціць за афармленне дакументаў, фатаграфаванне, матэрыялы дапамагаюць прыхаджанне царквы, якая знаходзіцца поблізу ад ізалятара.

Неўзабаве ў пакой, дзе на адным з трох ложкаў нехта паспаваў, мяне га-

гэтага дня, так надакучыла сядзець у чатырох сценах. Хачу вярнуцца на чыгунку і працаваць там па спецыяльнасці.

Слова за слова, і Аляксандр расказаў мне, як у пачатку 90-х трапіў у дрэнную кампанію. Як у 32 гады першынню апынуўся на зоне за крадзеж. Адсядзеў. Выйшаў на волю, дзе сустрэлі так званыя сябры.

На радасць адзначылі вяртанне. Праз пяць дзён я зноў апынуўся за кратамі. І так, пэўна, зноў пачаў. Сам ужо з ліку збыўся.

Значыць, сябры вінаватыя ва ўсіх вашых бедках? — Я нікога не вінаваю. Самому тэр-

ба было магі мець. Малады быў...

Цяпер, у свае 46, Аляксандр разумее, што чым з такімі сябрамі вадзіцца, лепш аднаму быць. Калі дзе на вуліцы бачыць былых знаёмых, пераходзіць на процілеглы бок.

Выйшаў я на волю апошні раз пяць гадоў таму — ні дакументаў, ні грошай, ні даху над галавой.

Вызваліўся больш як тры месяцы таму, а пастаянай працы пакуль не магу знайсці. Наймальнікі да беспрацоўных з кримінальным мінулым ставяцца без энтузіязму. Як толькі ўбачаць, што прапісаны на Акрэсціна, абяцваю ператэлефанаваць — і не тэлефонуець.

Аляксей прызнаўся, што не працуе апошніх шэсць гадоў. У свой час скончыў вышчыліцца па спецыяльнасці трыкоўчык, таму хацелася б пайсці працаваць на будоўлю, атрымаць інтэрнат, нармальную зарплату.

А за што зараз жыцьце? — Час ад часу падрацоўваю грузчыкам на Ждановічах. А так дапамагаю кухара мыць посуд, нешта паднесці, дык яна за гэта падкормілае мяне рэшткамі

ежы. Тут добра. Праблем няма. Але я разумею, што гэта да пары да часу.

Як высветлілася, Аляксей усё свядоме жыццё пражыў у дзіцячым доме. Калі споўнілася 18, далі сацыяльнае жыллі і ўладкавалі працаваць у ЖЭС. Год працаваў і звольніўся. Пераехаў жыць да сужыцелькі, з якой разам вычыліўся ў інтэрнаце. Ужо ў 20 гадоў упяршыню трапіў за кратаў — як і цяперашні судзея, за крадзеж. Пасля вызвалення — зноў узняўся за сваё.

Так атрымлівалася, што кожныя тры месяцы я трапляў у турму. Сужыцелька усё трывала, наведвала мяне пастаянна. Я вольна нарадзе я чэрпненню прыйшоў канец, мы разабліся. Я яе ўсё-дзень разумею, сам вінаваты, што ўпусціў свой шанец. Цяпер проста сябруем, бо ў нас двое сумесных дзяцей: сыну Дзянюся — 2 гады, дачка Віцы — 10. Час ад часу сына з садзіць разам забіраем. Яна сабе знайшла іншага мужчыну. Таксама судзімага. Цяпер чакае яго. Лепш, біспрэрсна, каб мы былі разам, бо дзеці ж ад мяне. Ім патрэбны бацька.

Аляксей як сідата мае права на атрыманне сацыяльнага жылля. Для гэтага патрэбна сабраць дакументы. І ён бяроцца за гэта ўжо неаднаразова. Але

праходзіць тры месяцы, і ён зноў трапляе за кратаў...

— Не хачу назад у камеру, — адказвае на маё пытанне малады чалавек. — Але малаверагодна, што не траплю. Грошай няма, работы таксама. Лета на носе, пагуліць зноў зачочацца...

Чалавеку, які доўгі час толькі і рабіў, што спатыкаўся, складана знайсці ў сабе сілы, каб вырацца з забяганнага кола няўдач. І гэта, пра што сведчыць статыстыка, атрымліваецца далёка не ва ўсіх. Пэўны працэнт людзей, і гэта не скарэць, на працягу года пасля вызвалення ідзе на новае злчынства. Але ёсць і людзі, якія прыкладна. Нехта ўладкоўваецца на працу і яму даюць месца ў інтэрнаце нехта наладжвае страчаныя кантакты з роднымі, а нехта знаходзіць сабе пару. Так і пішуць у звавах на высяленне з інтэрната: «Я наладзіў сваё асабістае жыццё».

У абодвух маіх герояў, як у прычыпе і ў больш як 80 тысяч раней судзімых, якія цяпер знаходзяцца на волі, ёсць чарговы шанец пачаць жыццё з блага ліста. Выкарыстоўваць яны яго на гэты раз прызначаны ці не — залежыць ад кожнага з іх. Альбо ад кожнага з нас?..

Дзе яшчэ могуць дапамагчы раней судзімымі:

1. У раённых аддзелах сацыяльнай абароны насельніцтва па былым месцы жыхарства.
2. У Доме на чачага знаходжання асобаў без пэўнага месца жыхарства Мінгарвыканкама: г. Мінск, вуліца Ваўпшасова, 42.
3. У цэнтры сацыяльнай рэабілітацыі асобаў, якія вызваліліся з месцаў пазбаўлення волі, Мінскай епархіі БПЦ; г. Мінск, вул. Вызвалення, 10.
4. На падвор'і Свята-Елізаветінскага манастыра ў вёсцы Лысыя Гара.

За 20 гадоў існавання сталічнага Цэнтра рэсацыялізацыі раней судзімых рэабілітацыю атрымалі больш за дзве з паловай тысячы чалавек, якія страцілі сацыяльна карысныя сувязі ў Мінску. Гэта дало ім права на працаўладкаванне, медыцынскае абслугоўванне, а некаму і на атрыманне жылля.

і раней судзімаму, не так проста знайсці працу. Праўда, праз паўгода абяцуюць зняць інаваліднасць. Не магу дакачацца

дапамажце, нічога не застанецца, які ісці на новае злчынства. Цыфу... Мне здаецца, што такім людзям нічога не дапаможа. Яны з большай ахвотай вярнуцца ў камеру, дзе усё так проста і звыкла, ды не трэба думаць пра заўтрашні дзень і клапаціцца пра хлэб надзёны...

Ігар РАМАНОЎСКІ, начальнік цэнтры сацыяльнай рэабілітацыі асобаў, якія вызваліліся з месцаў пазбаўлення волі, Мінскай епархіі БПЦ.

«Мы не ў стане паўнаўвартасна займацца рэабілітацыяй»

«Комплексна сацыяльную дапамогу такім людзям можа аказаць толькі дзяржава. За сем гадоў існавання нашага Цэнтра мы дапамалгі 400 раней судзімымі. За гэты ж час прыйшлі да сумных высноў: мы не ў стане паўнаўвартасна займацца рэабілітацыяй. У межах царкоўнага статуту мы можам аказаць духоўную падтрымку, прычасціць, паспа-вацца. А воль для таго каб прадставіць часовае жыллі, аднавіць дакументы, зразумела, патрэбны грошы. Доступу ж да бюджэтных сродкаў мы не маем. Дапамагам, па меры магчымасцяў, раней судзімым выключна на ахвяраванні прыватных асобаў і розных арганізацый. Акрамя таго, былы зняволены, калі ён спраўды жадае пачаць новае жыццё і звярнуцца да Бога, можа знайсці сабе часовы прытулак на асобных падвор'ях Беларускай праваслаўнай царквы. У прыватнасці, недалёка ад Мінска на падвор'і Свята-Елізаветінскага манастыра ў вёсцы Лысыя Гара. Там раней судзімыя працуюць, а за гэта іх кормяць, даюць дах над галавой».

Хто і як павінен дапамагчы чалавеку, які на доўга «выпаў» са звычайнага жыцця?

Іван САКАЛОЎСКІ, кіраўнік групы па сацыяльнай адаптацыі судзімых асобаў горада Мінска:

«Рэабілітацыя раней судзімых не павінна быць выключна міншскай праблемай»

«Сёння ў Беларусі працуюць, акрамя нашага, яшчэ чатыры Цэнтры рэсацыялізацыі для раней судзімых: у Пінску, Магілёве, Гомелі і Гродне. Звярнуцца па дапамогу туды могуць толькі былыя жыхары гэтых рэгіёнаў. А куды падацца астатнім? Я лічу, што такіх цэнтраў павінна быць больш. Людзям, якія пэўны час «выпалі» са звычайнага жыцця, патрэбна дапамога. Чым менш увагі ім будзе надзяляць грамадства, тым больш праблем яны будуць яму дастаўляць. Але сацыяльна рэабілітацыя раней судзімых не павінна быць выключна

Рэдавыя Перамогі

Споўнілася 90 гадоў з дня нараджэння Аляксея ПЫСІНА — знакамітага паэта, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Жыў і працаваў на Магілёўшчыне.

Байцан не сняцца Пантэоны

На абелісках — толькі даты, Імёнаў многіх не знайсці. І невядомыя салдаты Маўчаць у сціплым забяцці.

Байцан не сняцца пантэоны, У іх з маленства клопат быў, Каб рунно дыкаў дол зьяліны, Каб град калоссе не пабуй.

Палім мы маршанскую махорку, Бачым мы Дняпроўскую граду, Будзе сёння бой. На тым узгорку, Можна, я таксама упаду.

Будуць травы над курганам, Будуць адпятаць у вырай жураўлі, Нас, напэўна, ў свеце не забудуць, Успомніць, што на свеце мы жылі.

...Я гляджу на даўняе курганне, На траву, на рыжых мурашоў, Ведаюць: калі мяне не стане — Я ў сваю дзівізю пайшоў.

БАЛАДА ПРА НАЧЛЕГ

Вароты рыпачы ці нашы сляды? Дарага, дарага, дарага туды, Дзе будзем ануць у цяпле сушыць, Дзе раніцы спаць, да старасці жыць.

Налева зіма, направа зіма, Ні печы няма, ні дома няма. Граната ў руках. Патрон у ствале. Чаго нам, сябры, яшчэ не стае?

Стралковая рота содкі ўзяла, ...Гад намі зямля, над намі зямля.

ВУЗЕЛ

Не ведаю, якім вузлом Навекі я прывязан Да старых сосен за сялом, Да яблынь, груш і вязаў; Да кладкаў гладкіх, Валуноў, Да траў, жытоў на ўзлесках, Да партызанскіх курганноў І помнікаў гвардзейскіх...

Адно я знаю: гэты меч На свеце не сквеецца, Каб мог ён вузел мой рассеч, Не закранушы сэрца.

«НАВОКАЛ БЫЎ ДРОТ КАЛЮЧЫ, НАВОКАЛ БЫЛА АХОВА, НАВОКАЛ БЫЛІ САБАКІ...»

цы, успаміны і крыўда, старшыня паслявога Савета Уладзімір ГУК і старшыня Калінкавіцкага раённага Савета дэпутатаў Георгій КАВАЛЬЧУК адчувалі сябе трохі нямёма, але да іх прэтэнзій з боку былых вязняў не было — наадварот, ім падзякавалі, што мясцовая ўлада не забывае пра гэта трагічнае месца і штогод сустракае былых вязняў, дапамагае праводзіць мітынг-рэжвіемі.

...Калі ўжо ўсе рассаджаліся па аўтобусах, мы разгаварыліся з Іванам Нікіфаравічам ЯРАШЭВІЧАМ, якому ў 1944 годзе споўнілася толькі 7 гадоў.

— Сам я з вёскі Кароткавічы Жлобінскага раёна. Вёску нашу спалілі, а нас вывезлі ў Забалоцце. Хварэлі на тыф. Бацьку перлі ў паліцыю, але ён не пайшоў. Загрузілі нас у падвору і павезлі ў Чырвоны Берат, потым на таварняку прывезлі некуды сюды. Тут ужо па этапах пераганялі па лагерах — я так і не ведаю, дзе канкрэтна я быў. Памятаю, што сіма была наўкол, не давалі ні піцца, ні вогнишча развесці... Сястрычка меншая мая на руках у матулі тут памерла, стрывалочка сятра памерла, бабуля памерла... А бацька, калі на станцыі скідвалі клункі ў адну кучу, залез пад гэтыя клункі і пераседзеў. Потым у партызаны пайшоў, а пасля вызвалення — на фронт... Вярнуўся інавалідам без праваў рукі, — успамінае Іван Нікіфаравіч і задумана курыць. — Гналі па дарозе, а гразь па калена была. Хто ішоў, а хто падаў і не падмаймаў... Навокал быў дрот калючы, навокал была ахова, навокал былі сабакі...

Раней былыя вязні канцлагера «Азарычы» ездзілі сюды ўлетку, а са стварэннем рэспубліканскага грамадскага аб'яднання былых вязняў фашызму канцлагера «Азарычы» ўжо трыці год запар з'яжджаюцца сюды якраз 19 сакавіка ў дзень свайго вызвалення. Мы пагутарылі са старшынёй гэтага грамадскага аб'яднання Фэдарам БЕРАСКАМ пра тое, чым жыць арганізацыя і што хвалюе былых вязняў:

— Наша аб'яднанне было створанае ў 2008 годзе. Тэрмін невялікі, каб

а сабіла для арганізацыі, якая аб'ядноўвае пажылых людзей. Нашы мэты — гэта сацыяльная абарона і перадача праўды пра вайну маладо-му пакаленню. Азарыцкі канцлагер уяўляў сабой 7 лагераў, але на Нюрнбергскім працэсе было разгледжана толькі 3 — «Дзерць», «Падасіннік» і «Азарычы». І наша задча — аднаўленне статусу «канцлагер», які ў 1995 годзе быў заменены на «лагер смерці». Мы звярталіся ў Вярхоўны суд, Генеральную пракуратуру, але перагледу статусу так і не дабіліся. Мы вольні спадземся, што напярэддні 65-годдзя Вялікай Перамогі наша праблема будзе вырашана. Часу ў нас застаецца ўсё менш і менш, але гэта мы робім не для сябе, а для гісторыі і будучых пакаленняў.

— Дзецца, вы яшчэ хочаце паставіць манументы на месцы канцлагераў?

— Так, бо цэнтральны канцлагер «Азарычы» мае сціплы манумент, а «Дзерць» і «Падасіннік» зараслі кустоўем, неадагледжаны, наша задча — прывесці гэтыя тэрыторыі ў належны стан. Сёння над праектам манумента працуе мастак Крысцявалочкі, прычым мы хочам, каб гэты помнік сімвалізаваў генацыд узгодна беларускага народа.

— А што з фінансаваннем такой задкумы?

— Тут вялікая праблема. Летась мы разаслалі 13 лістоў па розных арганізацыях, 27 лістоў сёлета. І пакрысе з намі заключаюцца дамовы і пералічваюцца сродкі — 3 мільёны, 5 мільянаў... Пазней плануем звярнуцца праз СМІ не толькі да арганізацый, але і да ўсіх грамадзян.

— Прыкідвалі, колькі грошай сабраць трэба будзе? — Па нашых падліках, каб добраўпарадкаваць «Падасіннік» і «Дзерць», спатрэбіцца каля 60 мільянаў рублёў на кожны, каб паставіць помнікі там — па 120 мільянаў. Каб навесці парадкаў «Азарычы» — аднавіць калючы дрот, паставіць вышкі, зрабіць сажкі — каля 60 мільянаў, ну а каб манумент пабудавалі — каля 1,6 мільярда рублёў... Павел БЕРАСЦЕЎ.

ОАО «Мальва»

Учэтный номер плательщика: 100041360
Вид деятельности: розничная торговля
Организационно-правовая форма: Орган управления
Единица измерения: млн руб.
Адрес: 220036, г. Минск, ул. Коржа, 11

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2010 г.

Актив	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	101	1057	921
первоначальная стоимость	102	385	349
амортизация	110	672	572
Нематериальные активы	111		1
первоначальная стоимость	112		1
амортизация	120		
Доходные вложения в материальные ценности	121		
амортизация	122		
остаточная стоимость	130		
Вложения во внеоборотные активы	140		1
В том числе:			
незавершенное строительство	141		
Прочие внеоборотные активы	150		
ИТОГО по разделу I	190	672	573
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	472	459
В том числе:			
сырье, материалы и другие аналогичные активы	211	36	43
животные на выращивании и откорме	212		
затраты в незавершенном производстве и полупродукты	213		
расходы на реализацию	214	13	6
готовая продукция и товары для реализации	215	420	407
товары отгруженные	216	1	
выполненные этапы по незавершенным работам	217		
расходы будущих периодов	218	2	3
прочие запасы и затраты	219		
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	172	52
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	230		
В том числе:			
покупателей и заказчиков	231		
покупателей и заказчиков поставщиков и подрядчиков	242		132
по налогам и сборам	243		40
по расчетам с персоналом	244		
разных дебиторов	245		
прочая дебиторская задолженность	249	18	
Расчеты с учредителями	250		
В том числе:			
по вкладам в уставный фонд	251		
прочие	252		
Денежные средства	260	46	89
В том числе:			
денежные средства на депозитных счетах	261		
финансовые вложения	270		
Прочие оборотные активы	280	105	
ИТОГО по разделу II	290	840	967
БАЛАНС (190 + 290)	300	1512	1540
ПАССИВ			
1	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
	2	3	4
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	189	189
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредители)	411		7
Резервный фонд	420		
В том числе:			
резервные фонды, образованные в соответствии с законодательством	421		
резервные фонды, образованные в соответствии с учредительными документами	422		
Добавочный фонд	430	92	596
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440		395
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450		
Целевое финансирование	460		
Доходы будущих периодов	470		
ИТОГО по разделу III	490	281	1187
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510		
Прочие долгосрочные обязательства	520		
ИТОГО по разделу IV	590		
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	182	
Кредиторская задолженность	620	1046	353
В том числе:			
перед поставщиками и подрядчиками	621	962	278
перед покупателями и заказчиками	622		
по расчетам с персоналом	623	15	30
по оплате труда	624		4
по прочим расчетам с персоналом	625	57	
по налогам и сборам	626	12	20
по социальному страхованию и обеспечению	627		
по лизинговым платежам	628		21
перед прочими кредиторами	630		
Задолженность перед участниками (учредителями)	631		
В том числе:			
по выплате доходов, дивидендов	632		

